

KEHOP-4.3.0-VEKOP-15-2016-00001

A közösségi jelentőségű természeti értékek hosszú távú megőrzését és fejlesztését, valamint az EU Biológiai Stratégia 2020 célkitűzéseinek hazai megvalósítását megalapozó stratégiai vizsgálatok

...hogy élni tudjunk
a természet adta
lehetőségekkel

A ZÖLDINFRASTRUKTÚRA ÉS A TÁJKARAKTER-KUTATÁS FONTOSABB ORSZÁGOS LÉPTÉKŰ EREDMÉNYEINEK BEMUTATÁSA

A KEHOP EREDMÉNYEK TERMÉSZETVÉDELMI ALKALMAZÁSI LEHETŐSÉGEI

*Csősz Mónika, Vaszócsik Vilja
Lechnerközpont Nonprofit Kft.
Konkoly-Gyuró Éva
Tájműhely Kft.*

Szerzők: Török Katalin, Kollányi László, Schneller Krisztián, Teleki Mónika, Bánhidai András, Kiss Dániel, Jáger Katalin, Hamar József, Csecserits Anikó, Szitár Katalin, valamint az OIA, a Lechner Tudásközpont és Ökológiai Kutatóközpont - Ökológiai és Botanikai Intézet további munkatársai

zöldinfrastruktúra
a természet hálózatai

tájkarakter
a természet arcai

SZÉCHENYI 2020

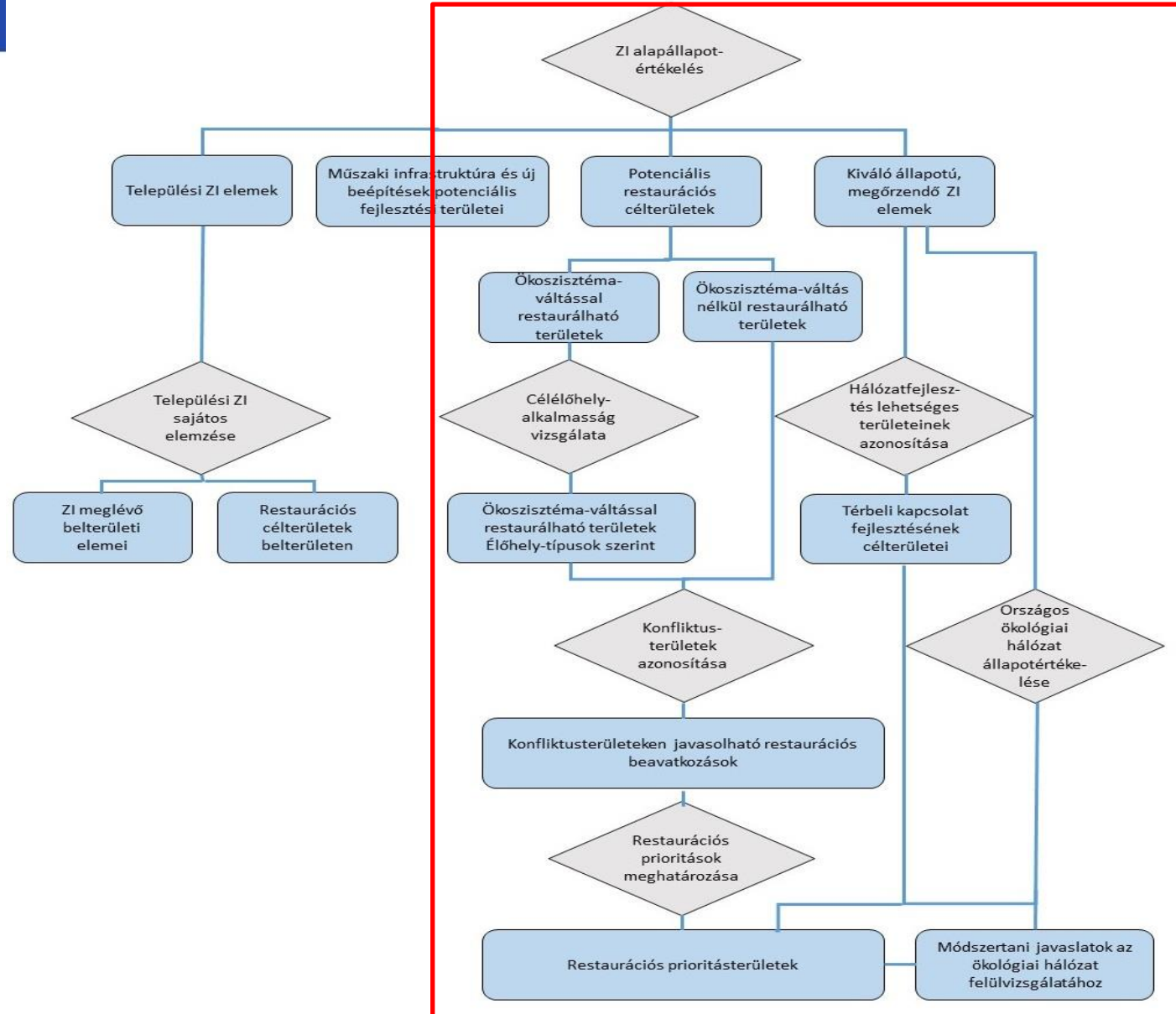
MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Regionális
Fejlesztési Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

AZ ORSZÁGOS ZÖLDINFRASTRUKTÚRA-FEJLESZTÉS TERVEZÉSÉNEK FŐBB LÉPÉSEI

AZ ALAPÁLLAPOT-ÉRTÉKELÉS SZEMPONTJAI

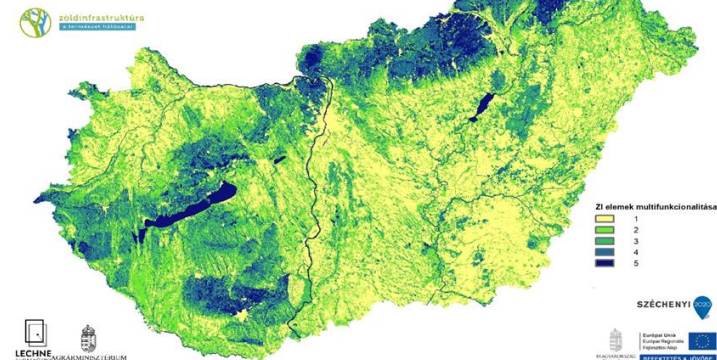

A természetvédelem országos programja.

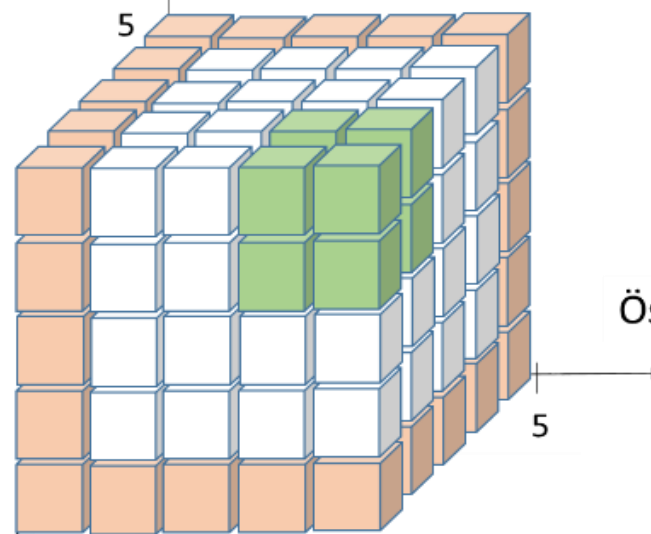
Zöldinfrastruktúra: Természetes és természetközeli területek stratégiai tervezésű hálózata, amely ökoszisztéma-szolgáltatások széles skáláját biztosítja. (EU COM/249/2013)

A zöldinfrastruktúra multifunkcionalitása

KEHOP-4.3.0-VEKOP-15-2016-00001

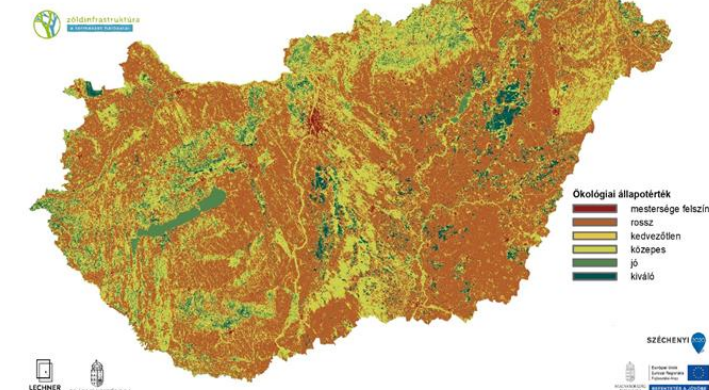
Ökológiai állapot

Összekapcsoltság

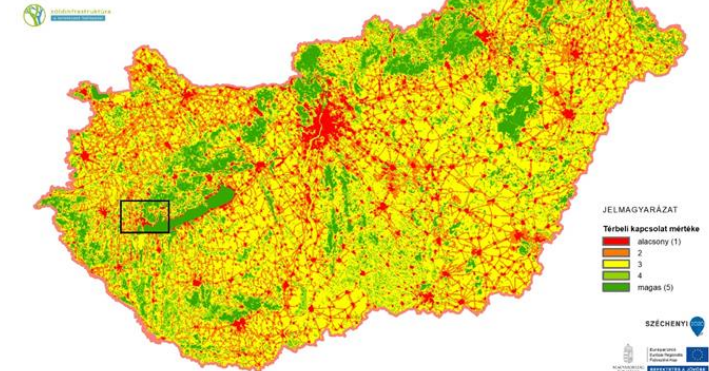
Zöldinfrastruktúra ökológiai állapota

KEHOP-4.3.0-VEKOP-15-2016-00001

Zöldinfrastruktúra térbeli kapcsolata

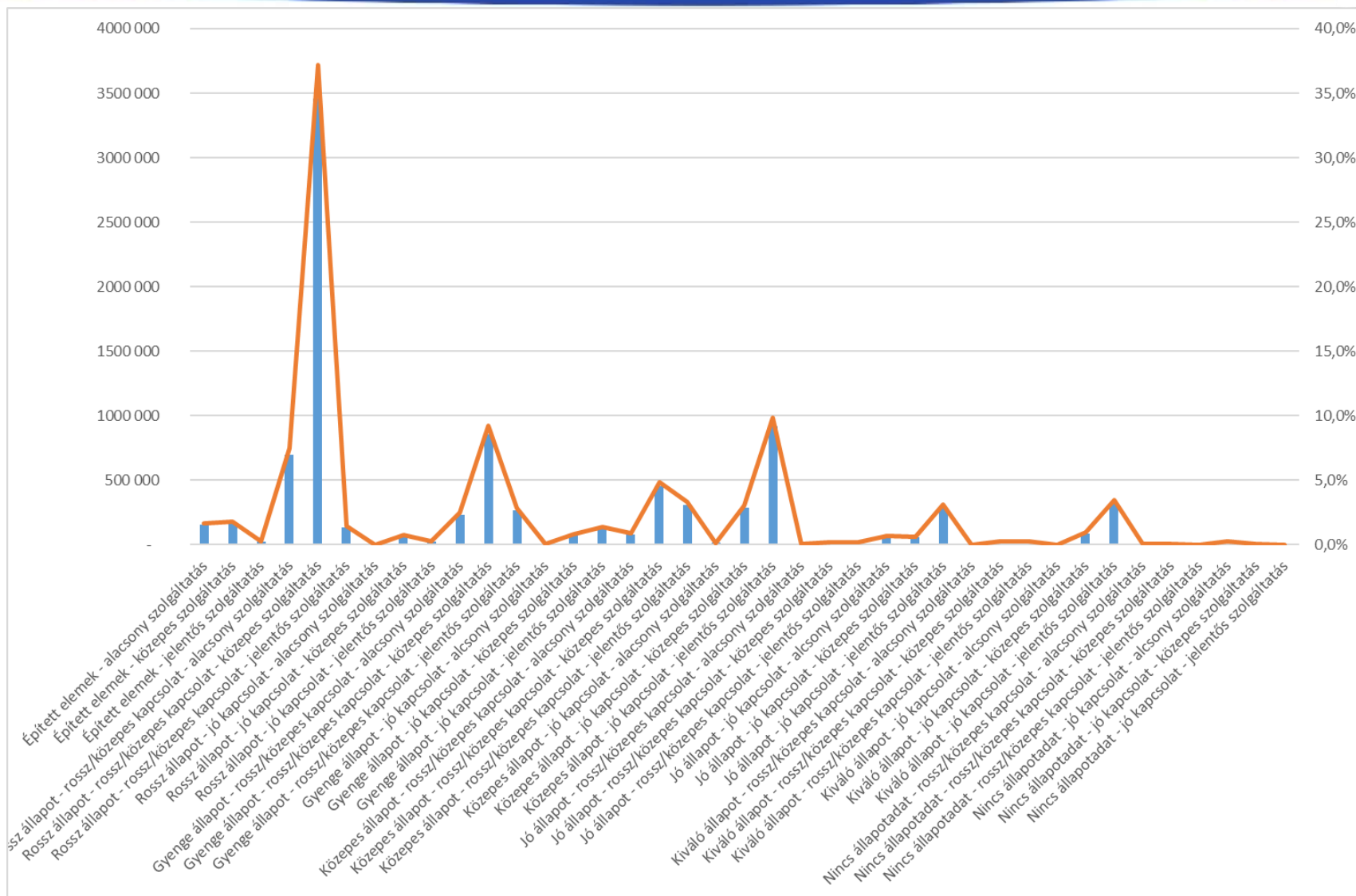
KEHOP-4.3.0-VEKOP-15-2016-00001

Ökoszisztéma-szolgáltatás

A ZÖLDINFRASTRUKTÚRA ÁLLAPOTÉRTÉKELÉSE – HÁRMAS KOMPOZIT

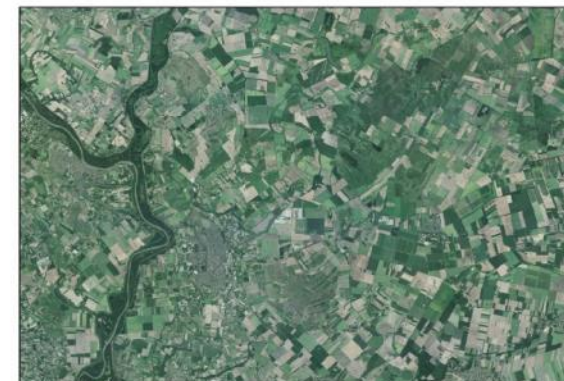
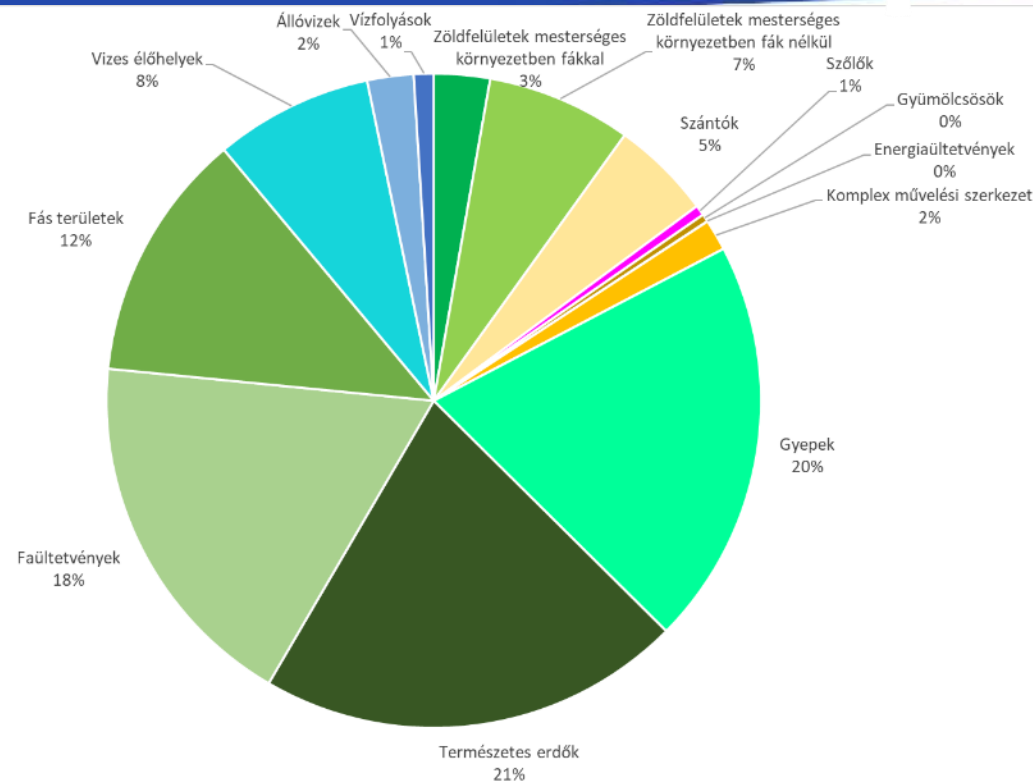

AZ ORSZÁGOS ZÖLDINFRASTRUKTÚRA MEGLÉVŐ HÁLÓZATI ELEMEI

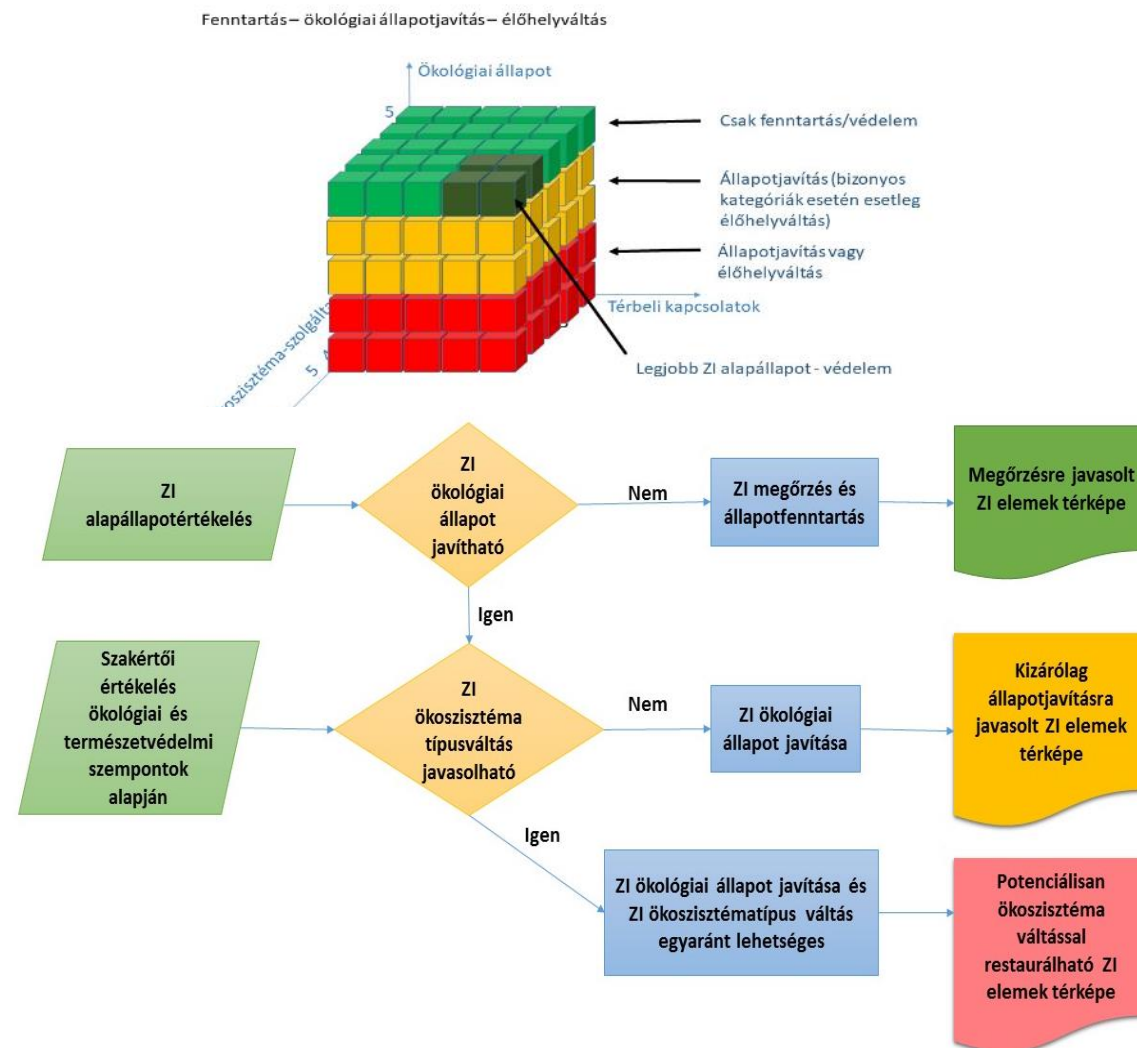
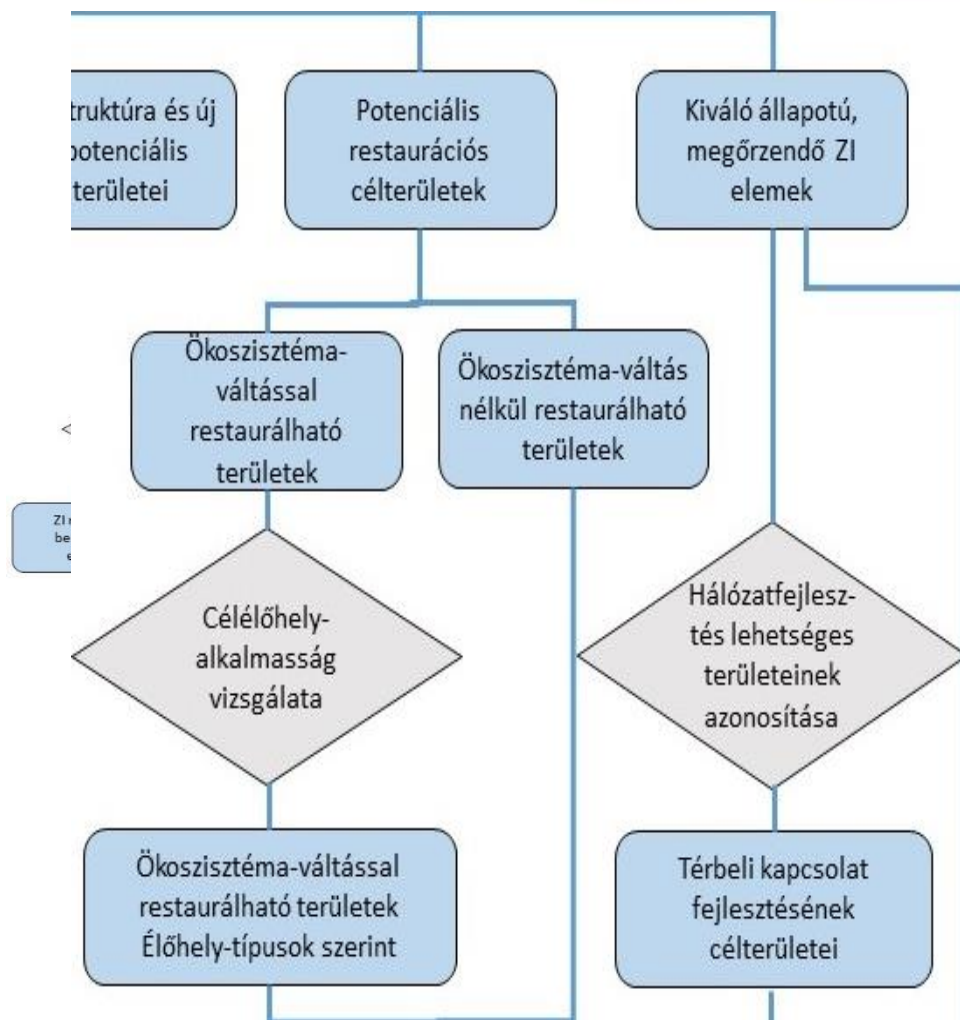

A hármas értékelés alapján zöldinfrastruktúra eleme:

- **összes vízfolyás**
  - **az összes közepes, jó és kiváló ökológiai állapotú terület**
  - **a gyenge ökológiai állapotú területek közül, amelyek közepes vagy jelentős ökoszisztéma-szolgáltatást nyújtanak**
  - **a rossz ökológiai állapotú területek közül azokat, amelyek jelentős ökoszisztéma-szolgáltatást nyújtanak.**
-
- Ország 49%-a.

A ZÖLDINFRASTRUKTÚRA MEGŐRZÉSÉNEK, FEJLESZTÉSÉNEK LEHETSÉGES IRÁNYAI

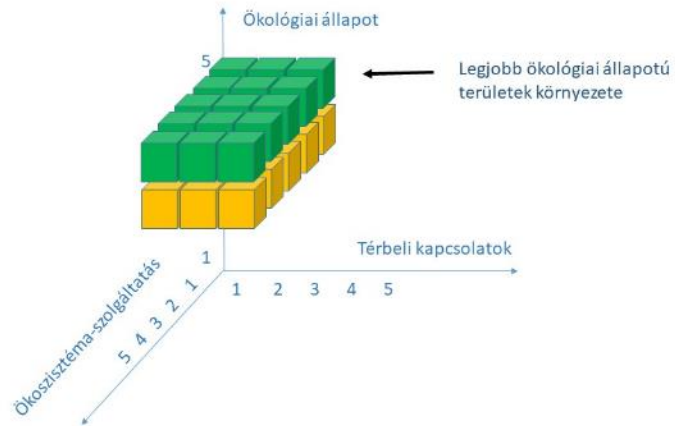

ORSZÁGOS ZÖLDINFRASTRUKTÚRA-FEJLESZTÉSI JAVASLATOK – TÉRBELI ÖSSZEKAPCSOLTSÁG (KONNEKTIVITÁS) NÖVELTÉSE

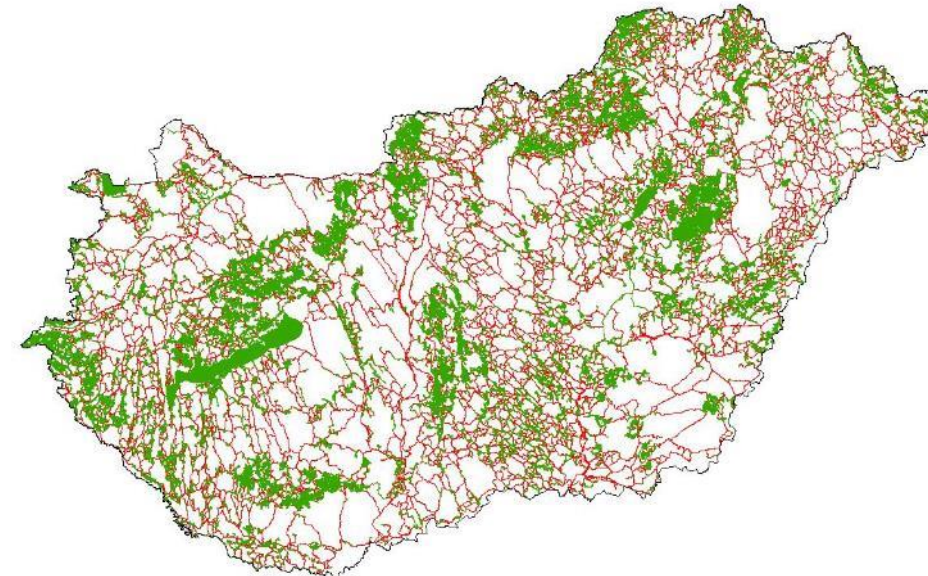
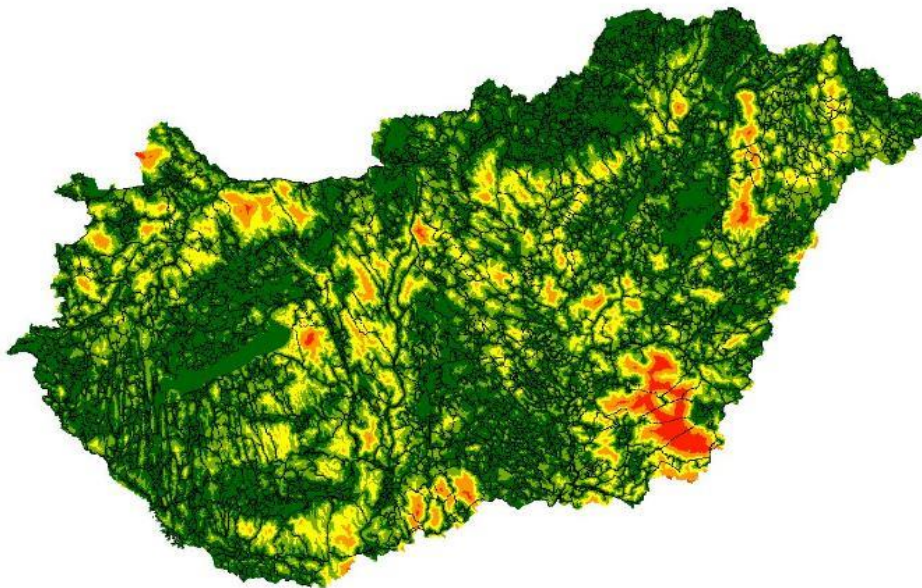
Konnektivitásjavítása

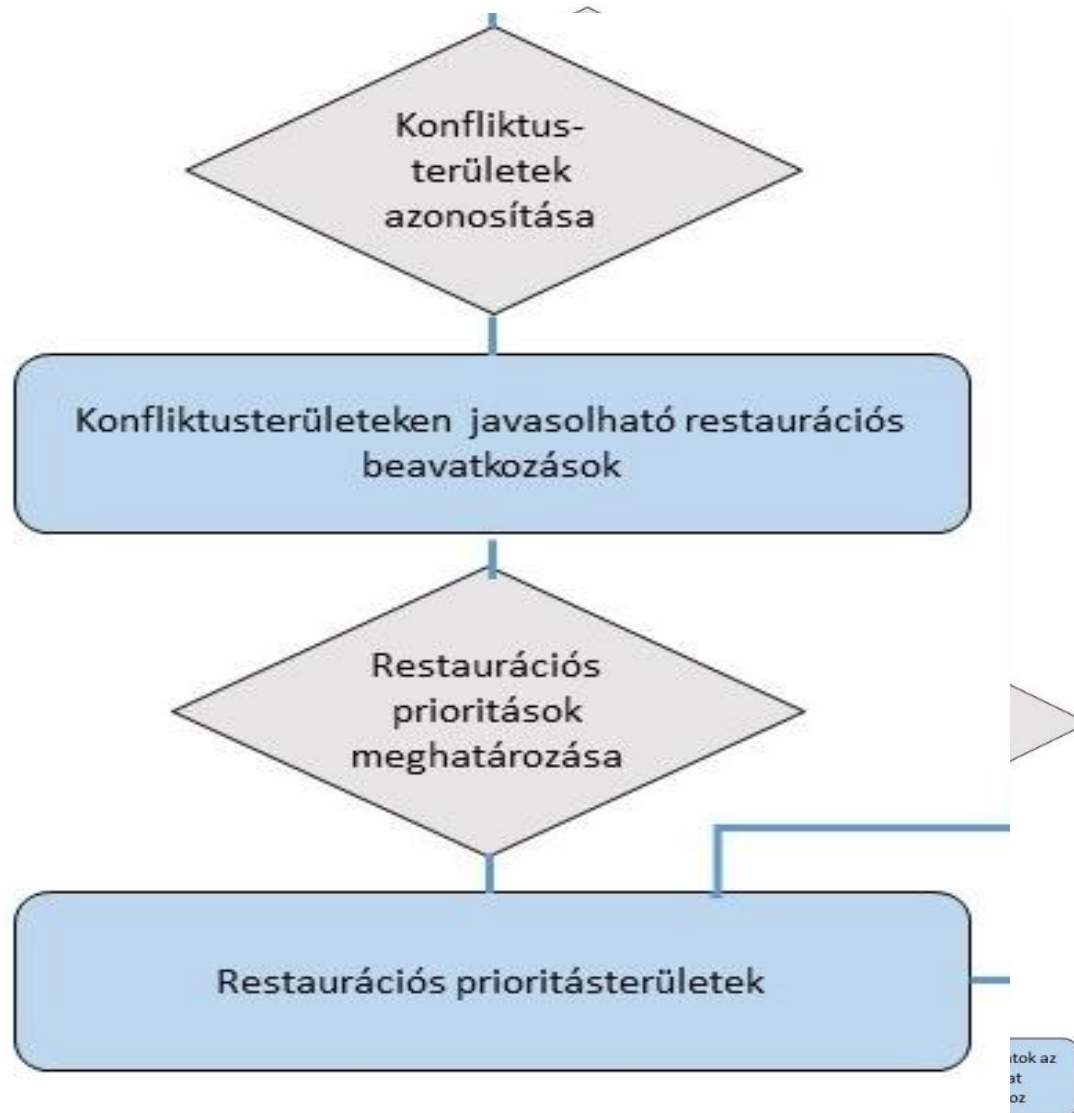
Tájökológiai folyosók

„Legkisebb költség útvonal” (Least Cost Path)

A három legközelebbi szomszédos területtel legfeljebb 30 km távolságban.

ORSZÁGOS ZÖLDINFRASTRUKTÚRA-FEJLESZTÉSI JAVASLATOK – RESTAURÁCIÓS TERÜLETEK PRIORIZÁLÁSA

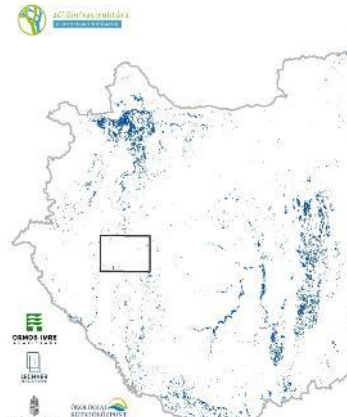

A RESTAURÁCIÓS TERÜLETEK SZŪKÍTÉSE KONFLIKTUS TERÜLETEK ALAPJÁN

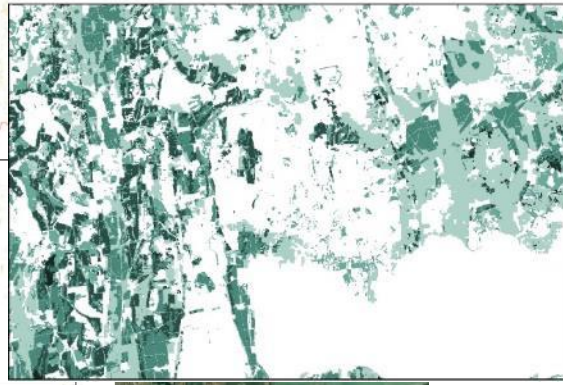
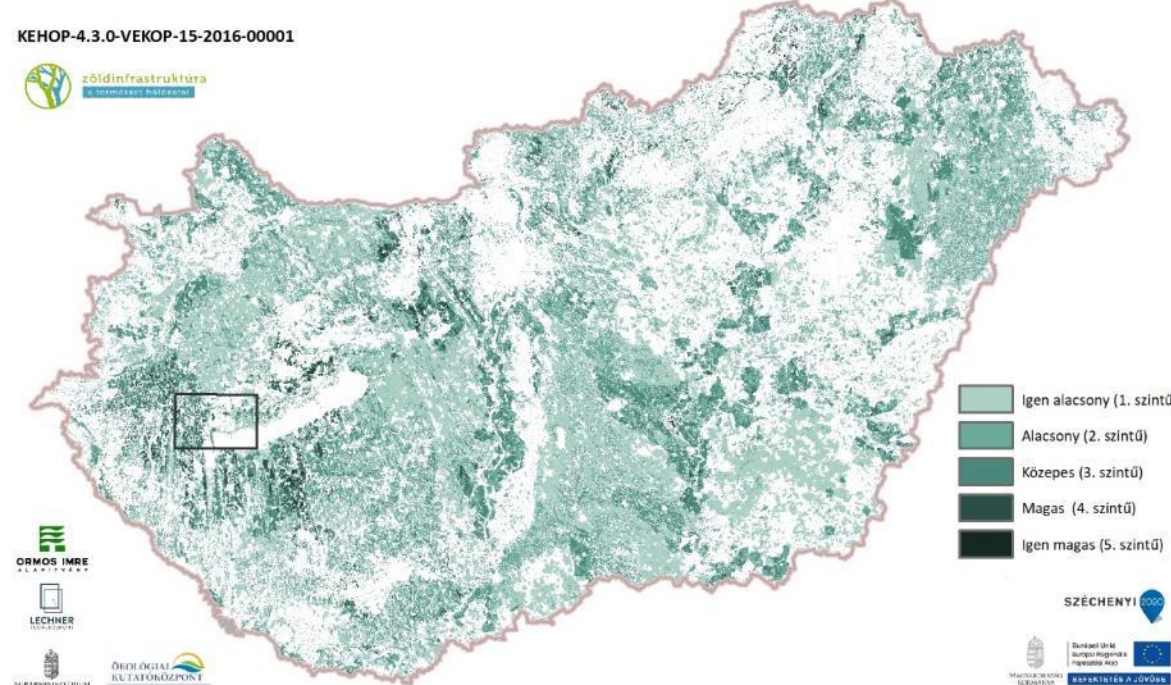
Relatív belvizzel érintett szántók terület
KEHOP-4.3.0-VEKOP-15-2016-00001

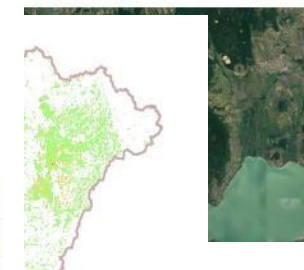
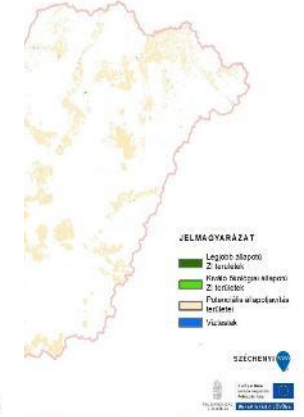
A fáultvényeket érintő beavatkozások terület
KEHOP-4.3.0-VEKOP-15-2016-00001

Összesített környezeti konfliktus
KEHOP-4.3.0-VEKOP-15-2016-00001

szántók beavatkozási területei

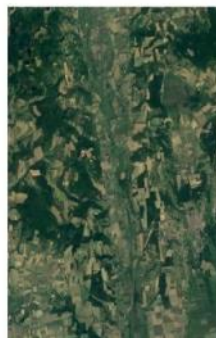
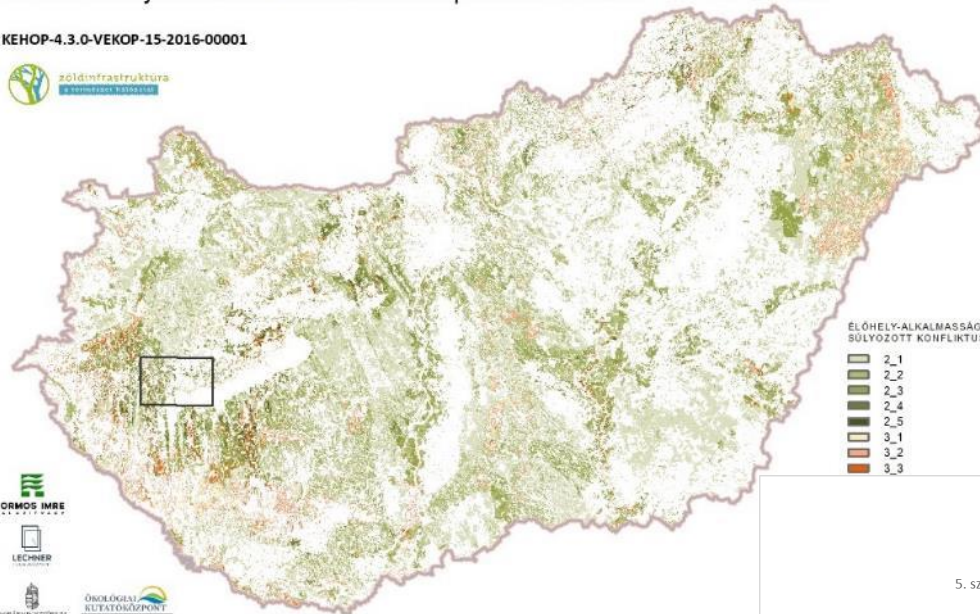

A RESTAURÁCIÓS TERÜLETEK SZŪKÍTÉSE KONFLIKTUS TERÜLETEK ALAPJÁN

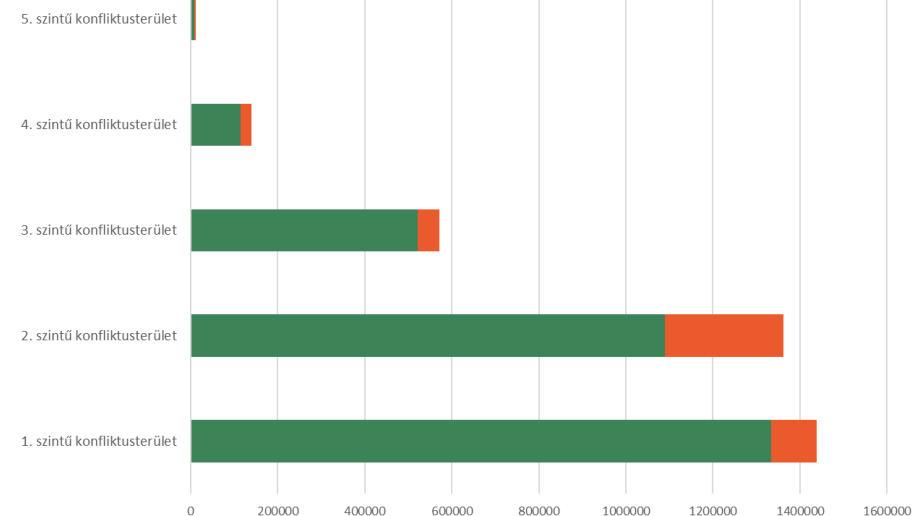

Erdős élőhelyek kialakítására alkalmas potenciális restaurációs területek

KEHOP-4.3.0-VEKOP-15-2016-00001

Erdős élőhelyek kialakítására alkalmas potenciális restaurációs területek (ha)

■ alacsony valószínűséggel alkalmas terület
■ közepes vagy magas valószínűséggel alkalmas terület

	1. szintű konfliktusterület	2. szintű konfliktusterület	3. szintű konfliktusterület	4. szintű konfliktusterület	5. szintű konfliktusterület
alacsony valószínűséggel alkalmas terület	1334 465	1089 962	521 620	115 029	9 314
közepes vagy magas valószínűséggel alkalmas terület	103 799	272 653	49 404	24 696	1 957

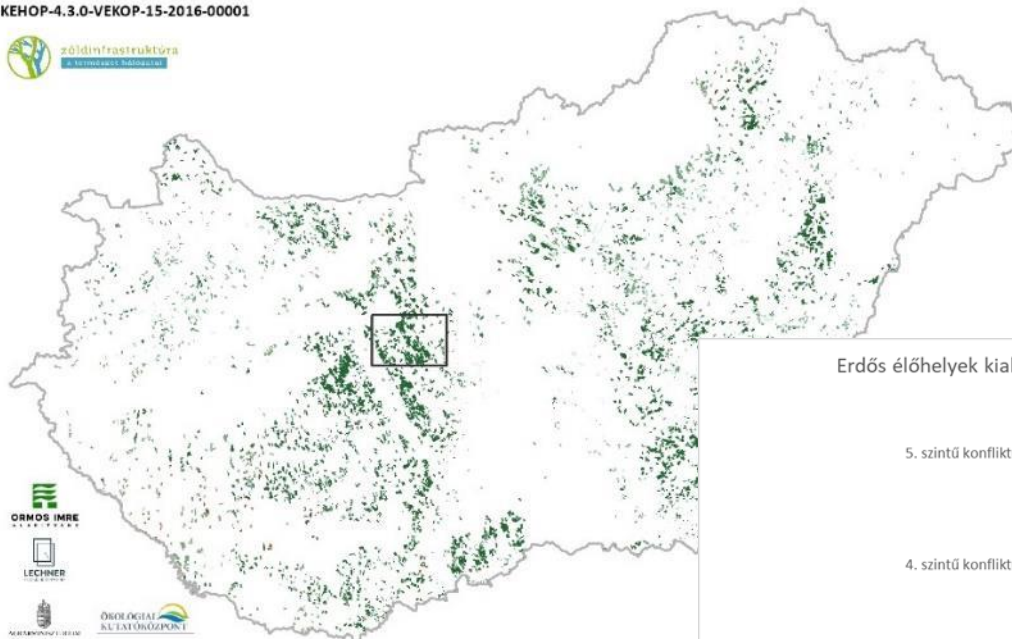

A RESTAURÁCIÓS PRIORITÁS

Erdős élőhelyek kialakítására alkalmas potenciális restaurációs területek 100 ha feletti szántón

KEHOP-4.3.0-VEKOP-15-2016-00001

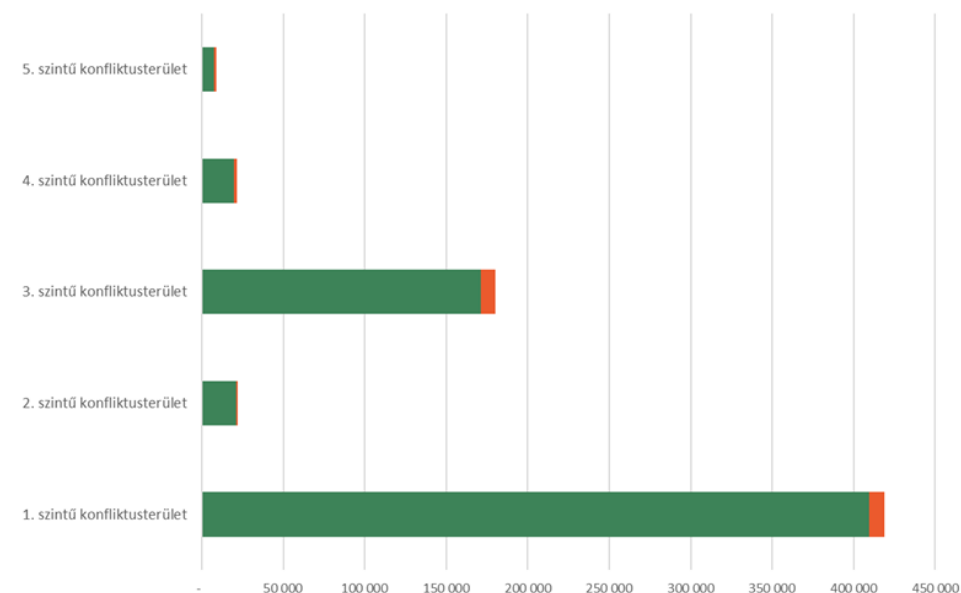
Tulajdonviszonyok

természetvédelmi területek (védett, ökoháló, natura2000)

alacsony (1-2-es) talajértékszámú területek,

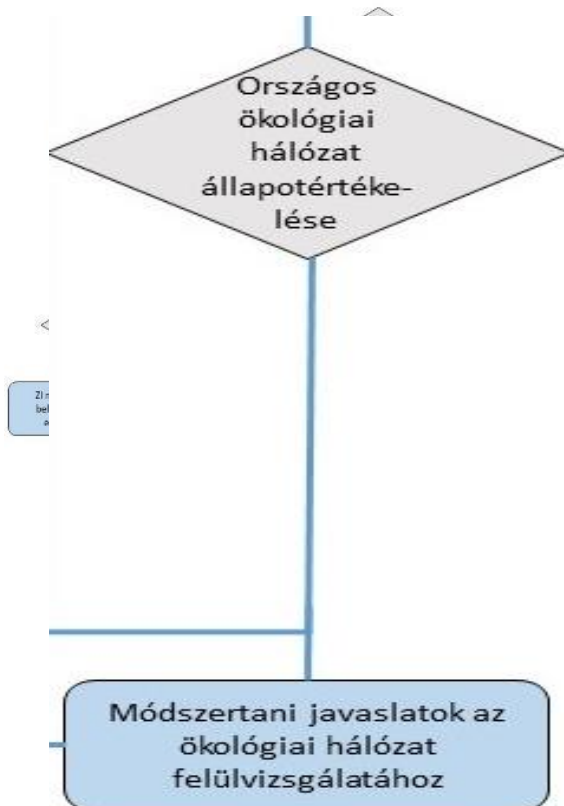
nagyábrás szántó

Erdős élőhelyek kialakítására alkalmas potenciális restaurációs területek 100 ha feletti szántón (ha)

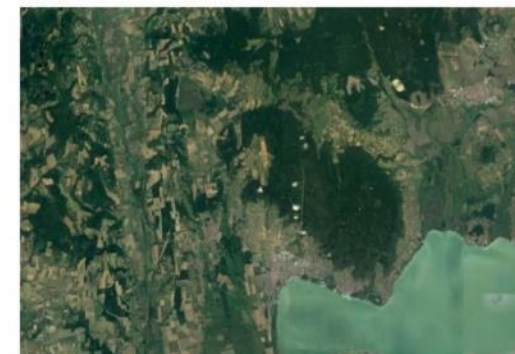
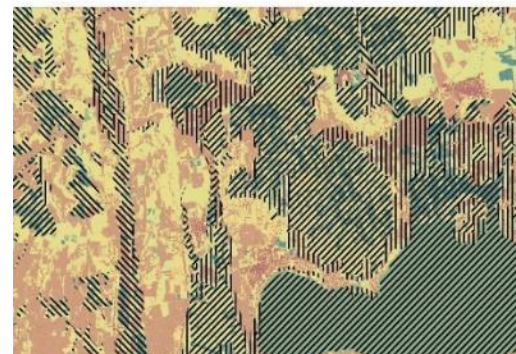
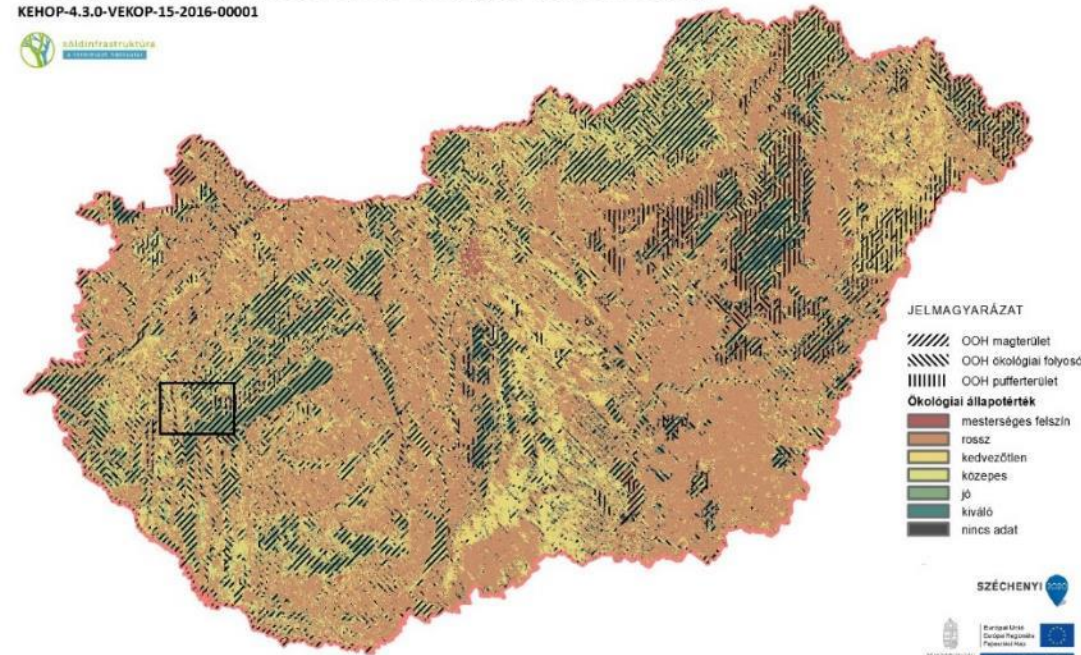

	1. szintű konfliktusterület	2. szintű konfliktusterület	3. szintű konfliktusterület	4. szintű konfliktusterület	5. szintű konfliktusterület
■ alacsony valószínűséggel alkalmas terület	409 511	21 216	171 266	19 806	7 507
■ közepes vagy magas valószínűséggel alkalmas terület	9 535	830	8 732	1 746	1 482

ORSZÁGOS ZÖLDINFRASTRUKTÚRA-FEJLESZTÉSI JAVASLATOK – MÓDSZERTANI JAVASLATOK ÖKOLÓGIAI HÁLÓZAT FELÜLVIZSGÁLATÁHOZ

Országos Ökológiai Hálózat és ökológiai állapot térkép
KEHOP-4.3.0-VEKOP-15-2016-00001

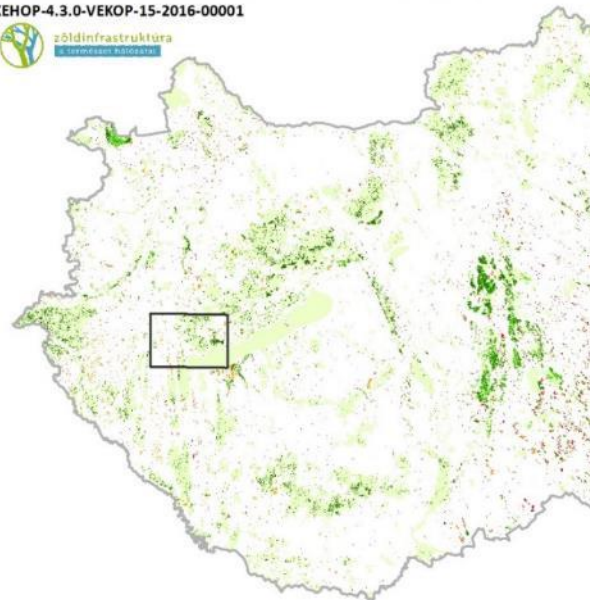

ORSZÁGOS ZÖLDINFRASTRUKTÚRA-FEJLESZTÉSI JAVASLATOK – MÓDSZERTANI JAVASLATOK ÖKOLÓGIAI HÁLÓZAT FELÜLVIZSGÁLATÁHOZ

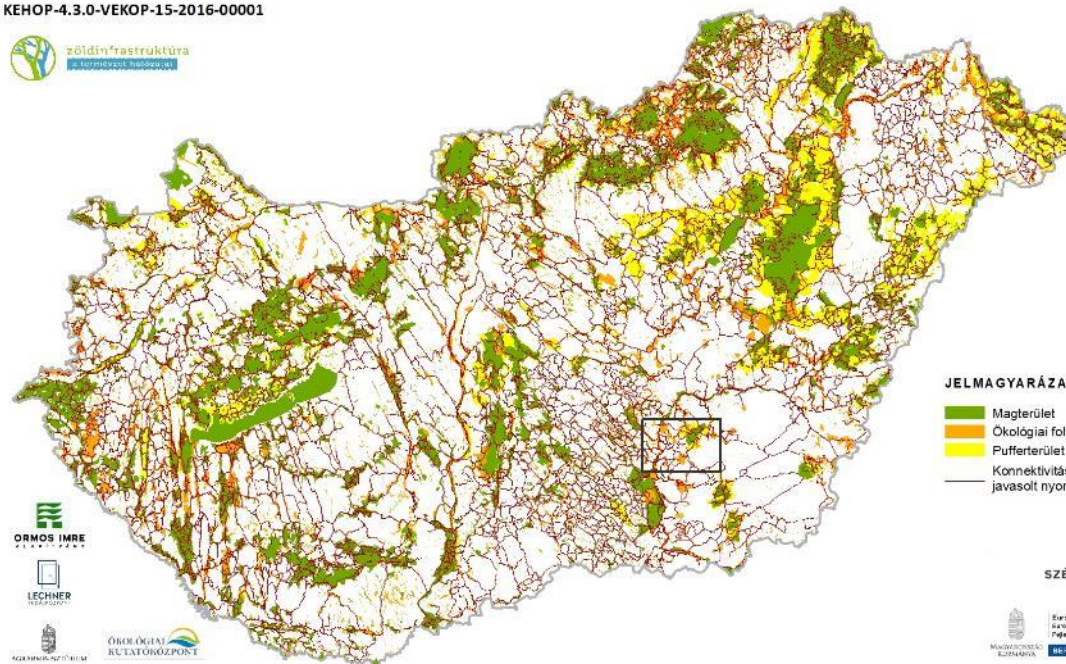
Legjobb és kiváló ökológiai állapotú területel érintettsége az ökológiai hálózat magterületé

KEHOP-4.3.0-VEKOP-15-2016-00001

Kiváló és jó ökológiai állapotú területek konnektivitásának javítása az ökológiai folyosó fejlesztésével

KEHOP-4.3.0-VEKOP-15-2016-00001

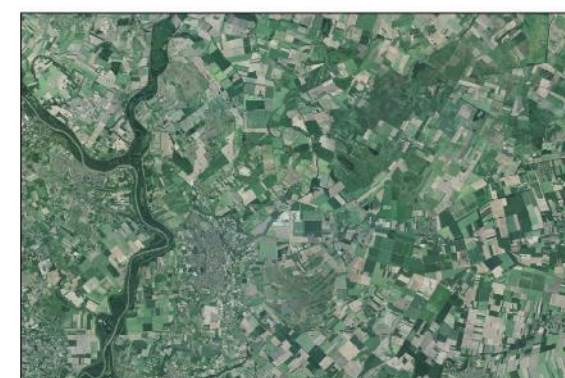
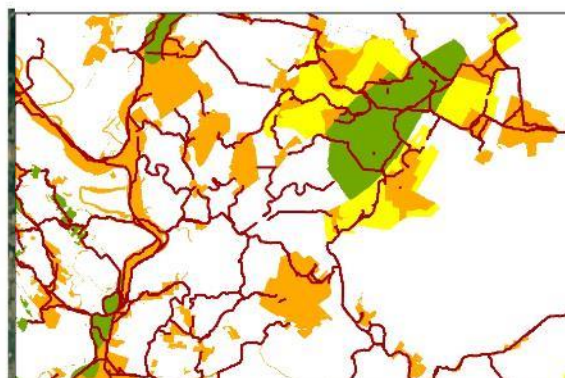
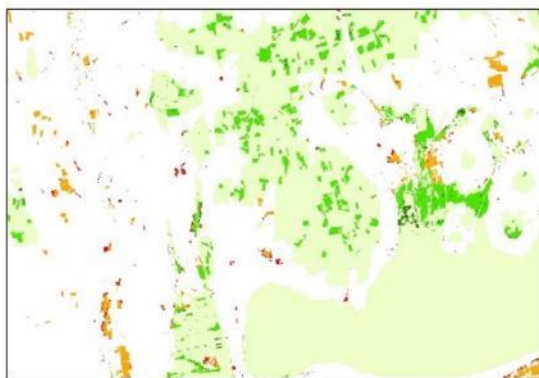

JELMAGYARÁZAT

- Magterület
- Ökológiai folyosó területe
- Pufferterület
- Konnektivitás javításának javasolt nyomvonala

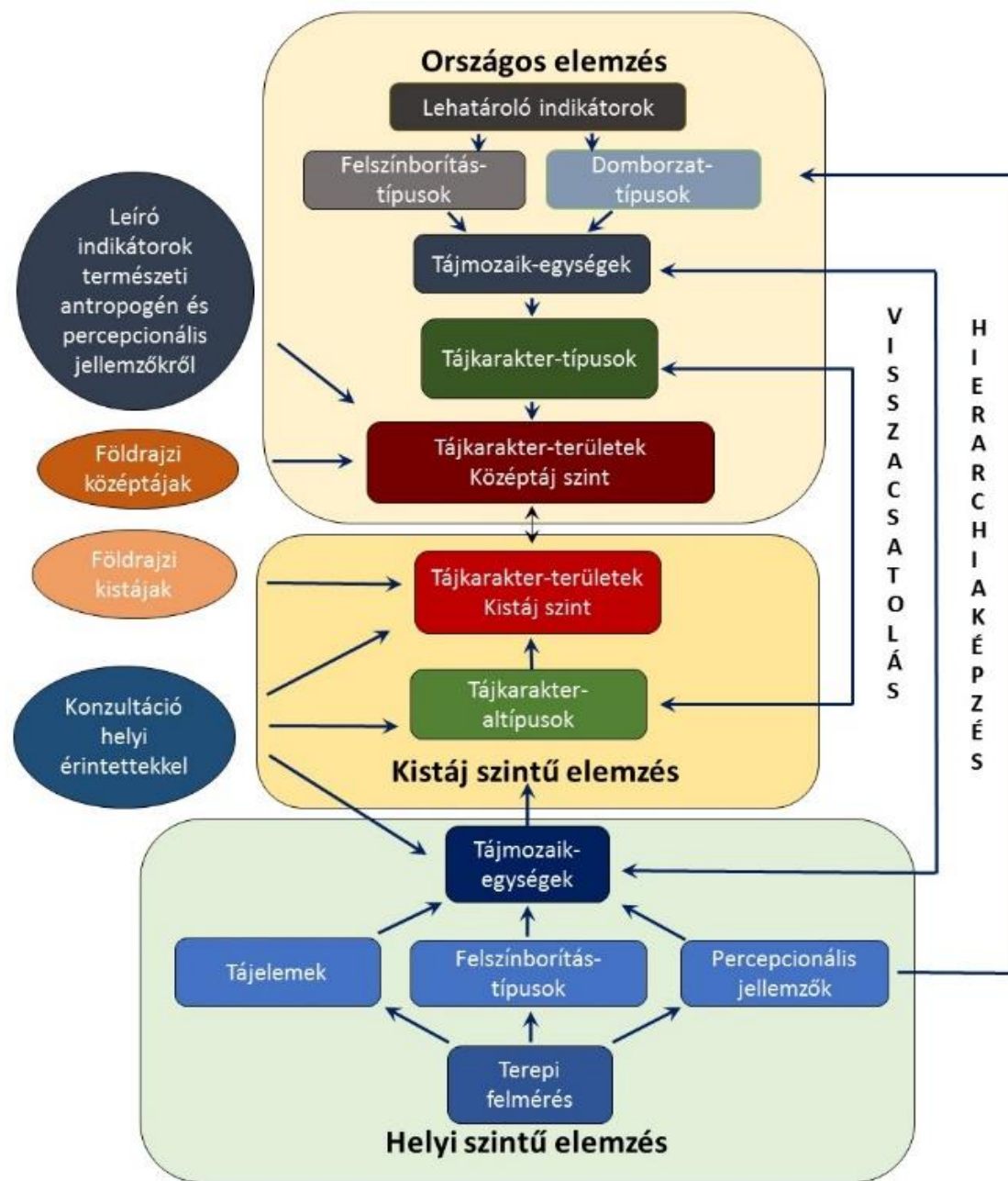

SZÉCHENYI

A TÁJKARAKTER-HATÁROZÓ MÓDSZERTAN

- Tájkarakter-változás monitorozása
- Tájjelleg-védelem (tájkarakter-védelem) szakmai megalapozása hatósági eljárásokban
- Tájjelleg-védelem (tájkarakter-védelem) szakmai megalapozása tervezési folyamatokban
- Identitástudat növelése
- A Táj Egyezmény végrehajtása
- A táji sokféleség és az ökológiai tájpotenciál megőrzése
- A tájváltozást eredményező támogatási rendszerek számára tájkarakter-védelmi célú értékelési szempontok

TÁJKARAKTER TUDÁSTÁR – LEHATÁROLÓ INDIKÁTOROK

A természetvédelem országos pontterve

tájkarakter
a természet arcai

Magyarország Kormányzata

Európai Unió
Európai Regionális
Fejlesztési Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

SZÉCHENYI 2020

ORSZÁGOS TÁJKARAKTER TUDÁSTÁR

A TERMÉSZETI ÉS TÁJI ÉRTÉKEK TÁJI LÉPTÉKŰ MEGŐRZÉSÉNEK
STRATÉGIAI MEGALAPOZÁSA

A KÖZÖSSÉGI JELENTŐSÉGŰ TERMÉSZETI ÉRTÉKEK HOSSZÚ TÁVŰ
MEGŐRZÉSÉT ÉS FEJLESZTÉSÉT, VALAMINT AZ EU BIOLÓGIAI SOKFÉLESÉG
STRATÉGIÁ 2020 CÉLKITŪZÉSEINEK HAZAI SZINTŰ MEGVALÓSÍTÁSÁT
MEGALAPOZÓ STRATÉGIAI VIZSGÁLATOK

KEHOP-4.3.0-VEKOP-15-2016-00001

Lechner Nonprofit Kft.
TÁJMŰHELY Táj- és Környezetkutató,
Tervező és Tanácsadó Kft.
Ormos Imre Alapítvány
MERIDIÁN Táj- és Környezettudományi
Alapítvány

Budapest, 2021

Az alábbi ábrák és szövegek térpi felismerésre épül, amelyek alapján a kiválasztott mintaterületeken azonosítjuk a helyi szűrt tájkarakter-összeállításokat (helyi tájmoszok-egységek), majd ezek és az országos indikatív lehatárolás figyelembe vételével határozzuk meg a köztj szinten a tájkarakter-összeállításokat. A köztj szintű tájkarakter-összeállítás a tájkarakter-összeállítások és a földrajzi körülmények alapján azonosítja. A folyamat része a helyi szintű tájkarakter-összeállítások konzultáció, amely fontos információkat szolgáltat mind a tájkarakter-összeállításokhoz, mind jellemző értékekhez, valamint a jövőre vonatkozó célkitűzések megfogalmazásához.

Az országos és a mintaterületi elemzések összehasonlása alapján meghatározható a tájkarakter-összeállítások és -összeállítások hierarchikus rendszere és az országos indikatív lehatárolás portafóliója.

2.1. LEHATÁROLÓ INDIKÁTOROK

A tájkarakter-összeállítások közötti a különbségeket tájkarakter-összeállítások olyan indikátorait használjuk, amelyek az egyes tájkarakter-összeállítások térbeli elterjedését reprezentálják, és az országos lehatárolás az ezek kombinációjának térbeli elfordulásán alapul. Ezek a lehatároló indikátorok. A tájkarakter-összeállítások lehatárolásánál a domborzatot és a komplex lehatárolásukat is figyelembe kell venni.

A lehatároló indikátorok különböző variációban történő beszélgetésével lehet megfogalmazni a tájkarakter-összeállítások kombinációját, amelyek az országban több helyen is előfordulhatnak.

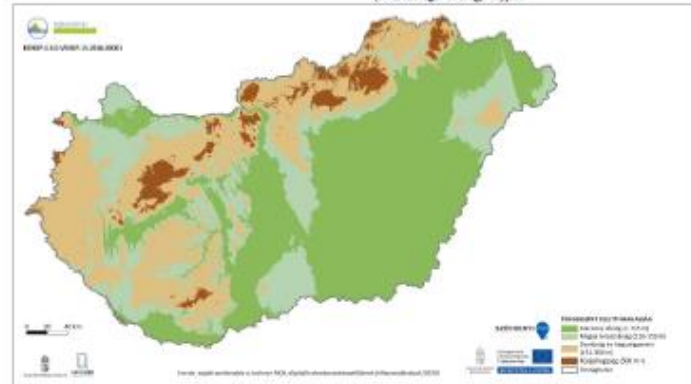
A tájkarakter-összeállítások lehatárolásánál az országos kombinációk bemutatásán alapul. A kombinációk térbeli azonosítása a következő lehatároló indikátorok jellemzőinek térbeli elfordulásán alapul történik:

Forrás: Gardo Péter (Vegyérföld, Debrecen, 2013)

2.1.1. DOMBORZAT

A domborzat jellemzőinek egy 10 kategóriás lehatároló indikátor alapján történik a lehatárolás, amely a tengerszint feletti magasság és a lejtő (százalékos meredekség) alapján.

2.3. ORSZÁGOS TÁJKARAKTER-TÍPUSOK

Országos szinten a tájkarakter-összeállítások lehatárolásánál a domborzatot és a lehatároló indikátorok jellemzőinek térbeli elfordulásán alapul történik.

2.3.1. AZ ORSZÁGOS TÁJKARAKTER-TÍPUSOK CSOPORTOSÍTÁSA

Az országos tájkarakter-összeállítások tíz típusa:

- Települési és parti
- Agrár
- Erdős
- Víz
- Váltóterület

Az országos tájkarakter-összeállítások típusai:

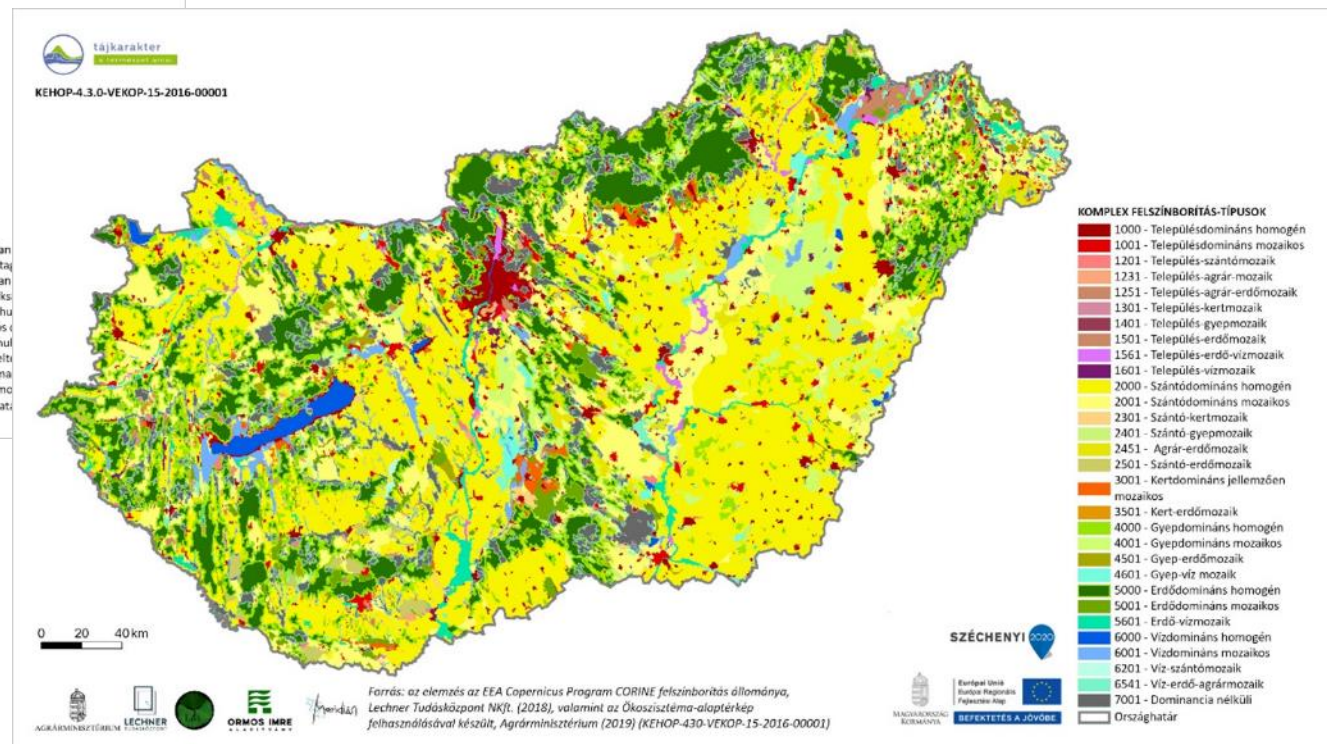
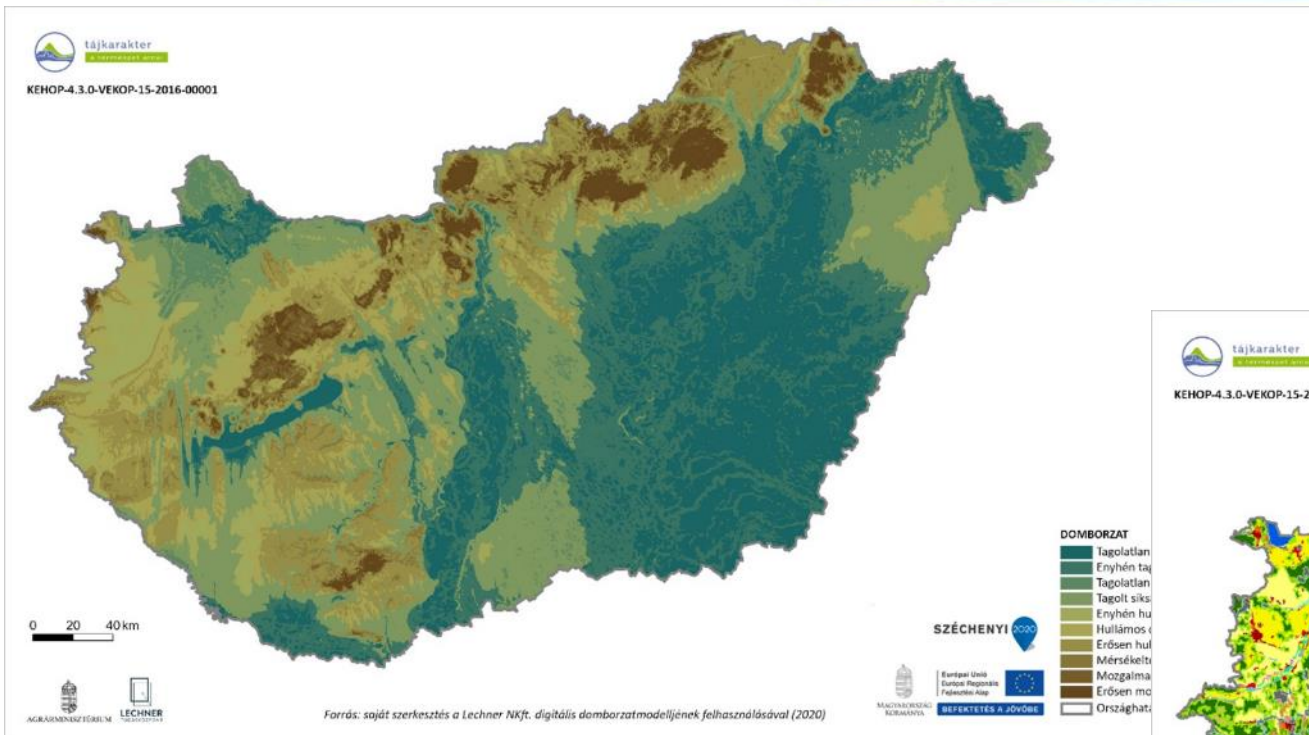
Települési és parti	111	Agglomerációs negyedek
	121	Agglomerációs települési táj síkságon
	122	Agglomerációs települési táj vízparton
	123	Agglomerációs települési táj hegyvidéken, völgyben és domboldalon
	131	Települési táj síkságon
	132	Települési táj vízparton
	133	Települési táj domboldalon, hegyvidéken és medencében
	141	Települési-gyepdominancia táj síkságon
	142	Települési-hegyvidéki domboldali és hegyvidéki táj
Agrár	211	Szántódominancia, homogén hullámos síksági táj
	212	Szántódominancia, homogén, hullámos síksági, domboldali, medencei és hegyvidéki táj
	213	Szántódominancia, mozaikos, hullámos síksági, lepcsőszerű domboldali és medencei táj
	214	Szántódominancia, mozaikos síksági táj
	215	Szántódominancia, mozaikos síksági táj gyep- és erdőfoltokkal
	216	Szántódominancia, mozaikos domboldali, hegyvidéki, völgyi és medencei táj
	217	Szántódominancia, mozaikos, hullámos síksági és domboldali táj vízfolyásokkal és erdőfoltokkal
	218	Szántódominancia, mozaikos, hullámos síksági és domboldali táj vízfolyásokkal
Erdős	221	Szántó-hegyvidéki, jellemzően mozaikos domboldali és hegyvidéki táj
	222	Szántó-hegyvidéki, jellemzően mozaikos domboldali és hegyvidéki táj
	231	Gyepdominancia, mozaikos medencei, völgyi és domboldali táj
	232	Gyepdominancia, mozaikos síksági táj
	301	Erdődominancia, homogén síksági táj
	302	Erdődominancia, mozaikos síksági táj
	303	Erdődominancia, jellemzően homogén, hullámos síksági és országhatáron domboldali táj
	304	Erdődominancia, jellemzően homogén közhegyes táj és hegyvidéki táj
Víz	305	Erdődominancia, jellemzően mozaikos domboldali táj
	411	Folyókai, jellemzően nyílt vízfelülettel
	412	Erdő-vízdominancia folyókai
	413	Erdő-vízdominancia folyókai értéktelen településekkel
	414	Váltóterületi folyókai értéktelen településekkel
	421	Tavi táj
	431	Vízdominancia mozaikos síksági táj
	432	Erdő-vízdominancia síksági táj
Váltóterület	433	Gyep-vízdominancia síksági táj
	434	Gyep, mozaikos síksági táj, szőlő- és gyümölcsösökkel
	511	Települési-hegyvidéki-agglomerációs síksági táj
	521	Szántó-gyep-vízdominancia síksági táj
	531	Gyep-szántódominancia medencei, völgyi és hegyvidéki táj
	532	Gyep-erdődominancia domboldali, medencei és völgyi táj
	533	Gyep-víz-erdődominancia síksági táj
	534	Gyep-víz-települési-mozaikos síksági, völgyi táj
	541	Szántó-hegyvidéki-mozaikos hegyvidéki, erdő-hegyvidéki táj
	542	Szántó-hegyvidéki-erdődominancia hegyvidéki és domboldali táj
543	Erdő-agrármozaikos síksági táj	
544	Erdő-agrármozaikos domboldali táj	
551	Váltóterületi folyókai síksági táj	
552	Váltóterületi folyókai, hullámos síksági és domboldali táj	
553	Váltóterületi folyókai, hullámos síksági és domboldali medencei, vízfolyásokkal	
554	Váltóterületi folyókai hegyvidéki, domboldali, medencei és völgyi táj	

2. táblázat Országos tájkarakter-összeállítások

TÁJKARAKTER – LEHATÁROLÓ INDIKÁTOROK

A természetvédelem országos programja.

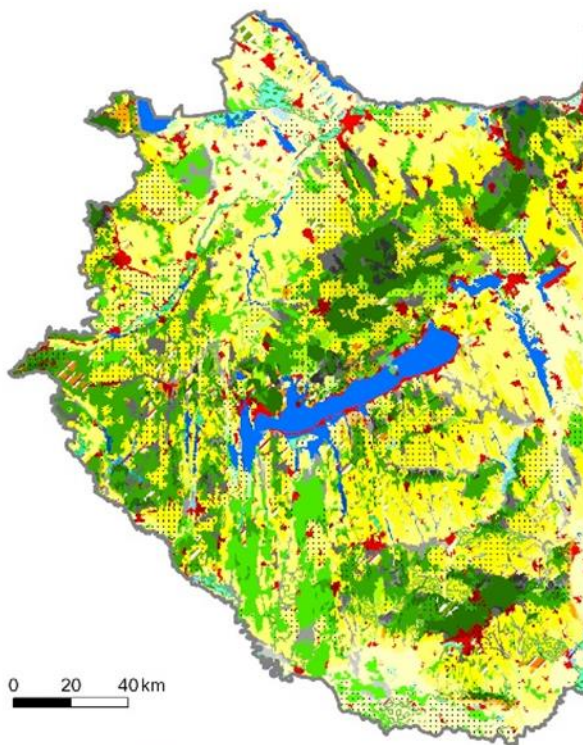

TÁJKARAKTER – TÁJKARAKTER MOZAIKEGYSÉGEK

A természetvédelem országos programja.

KEHOP-4.3.0-VEKOP-15-2016-00001

0 20 40 km

TÁJKARAKTER MOZAIKOK

100010 - Településdomináns, homogén síkság	125140 - Település-agrár-erdőmozaikos középhegység	200020 - Szántódomináns, homogén hegyláb, völgy	300130 - Kertdomináns, jellemzően mozaikos dombosság	500110 - Erdődomináns, mozaikos síkság
100020 - Településdomináns, homogén hegyláb, völgy	130110 - Település-kertmozaikos síkság	200030 - Szántódomináns, homogén dombosság	300140 - Kertdomináns, jellemzően mozaikos középhegység	500120 - Erdődomináns, mozaikos hegyláb, völgy
100030 - Településdomináns, homogén dombosság	130120 - Település-kertmozaikos hegyláb, völgy	200040 - Szántódomináns, homogén középhegység	350110 - Kert-erdőmozaikos síkság	500130 - Erdődomináns, mozaikos dombosság
100040 - Településdomináns, homogén középhegység	130130 - Település-kertmozaikos dombosság	200110 - Szántódomináns, mozaikos síkság	350120 - Kert-erdőmozaikos hegyláb, völgy	500140 - Erdődomináns, mozaikos középhegység
100110 - Településdomináns, mozaikos síkság	130140 - Település-kertmozaikos középhegység	200120 - Szántódomináns, mozaikos dombosság	350130 - Kert-erdőmozaikos dombosság	560110 - Erdő-vízmozaikos síkság
100120 - Településdomináns, mozaikos hegyláb, völgy	140110 - Település-gyepmozaikos síkság	200130 - Szántódomináns, mozaikos dombosság	350140 - Kert-erdőmozaikos hegyláb, völgy	560120 - Erdő-vízmozaikos hegyláb, völgy
100130 - Településdomináns, mozaikos dombosság	140120 - Település-gyepmozaikos hegyláb, völgy	200140 - Szántódomináns, mozaikos középhegység	400010 - Gyepdomináns, homogén síkság	560130 - Erdő-vízmozaikos dombosság
100140 - Településdomináns, mozaikos középhegység	140130 - Település-gyepmozaikos dombosság	230110 - Szántó-kertmozaikos síkság	400020 - Gyepdomináns, homogén hegyláb, völgy	600010 - Vízdomináns, homogén síkság
120110 - Település-szántómozaikos síkság	140140 - Település-gyepmozaikos középhegység	230120 - Szántó-kertmozaikos hegyláb, völgy	400110 - Gyepdomináns, mozaikos síkság	600020 - Vízdomináns, homogén hegyláb, völgy
120120 - Település-szántómozaikos hegyláb, völgy	150110 - Település-erdőmozaikos síkság	230130 - Szántó-kertmozaikos dombosság	400120 - Gyepdomináns, mozaikos hegyláb, völgy	600030 - Vízdomináns, homogén dombosság
120130 - Település-szántómozaikos dombosság	150120 - Település-erdőmozaikos hegyláb, völgy	240110 - Szántó-gyepmozaikos síkság	400130 - Gyepdomináns, mozaikos dombosság	600110 - Vízdomináns, mozaikos síkság
120140 - Település-szántómozaikos középhegység	150130 - Település-erdőmozaikos dombosság	240120 - Szántó-gyepmozaikos hegyláb, völgy	400140 - Gyepdomináns, mozaikos középhegység	600120 - Vízdomináns, mozaikos hegyláb, völgy
123110 - Település-agrármozaikos síkság	150140 - Település-erdőmozaikos középhegység	240130 - Szántó-gyepmozaikos dombosság	450110 - Gyep-erdőmozaikos síkság	600130 - Vízdomináns, mozaikos dombosság
123120 - Település-agrármozaikos hegyláb, völgy	156110 - Település-erdő-vízmozaikos síkság	245110 - Agrár-erdőmozaikos síkság	450120 - Gyep-erdőmozaikos hegyláb, völgy	600140 - Vízdomináns, mozaikos középhegység
123130 - Település-agrármozaikos dombosság	156120 - Település-erdő-vízmozaikos hegyláb, völgy	245130 - Agrár-erdőmozaikos dombosság	450130 - Gyep-erdőmozaikos dombosság	620110 - Víz-szántómozaikos síkság
123140 - Település-agrármozaikos középhegység	156130 - Település-erdő-vízmozaikos dombosság	245140 - Agrár-erdőmozaikos középhegység	450140 - Gyep-erdőmozaikos középhegység	620120 - Víz-szántómozaikos hegyláb, völgy
125110 - Település-agrár-erdőmozaikos síkság	156140 - Település-erdő-vízmozaikos középhegység	250110 - Szántó-erdőmozaikos síkság	460110 - Gyep-vízmozaikos síkság	620130 - Víz-szántómozaikos dombosság
125120 - Település-agrár-erdőmozaikos hegyláb, völgy	160110 - Település-vízmozaikos síkság	250120 - Szántó-erdőmozaikos hegyláb, völgy	460120 - Gyep-vízmozaikos hegyláb, völgy	654110 - Víz-erdő-agrármozaikos síkság
125130 - Település-agrár-erdőmozaikos dombosság	160120 - Település-vízmozaikos hegyláb, völgy	250130 - Szántó-erdőmozaikos dombosság	460130 - Gyep-vízmozaikos dombosság	654120 - Víz-erdő-agrármozaikos hegyláb, völgy
	160130 - Település-vízmozaikos dombosság	250140 - Szántó-erdőmozaikos középhegység	500010 - Erdődomináns, homogén dombosság	654130 - Víz-erdő-agrármozaikos dombosság
	160140 - Település-vízmozaikos középhegység	300110 - Kertdomináns, jellemzően mozaikos síkság	500020 - Erdődomináns, homogén hegyláb, völgy	700110 - Dominancia nélküli síkság
	200010 - Szántódomináns, homogén síkság	300120 - Kertdomináns, jellemzően mozaikos hegyláb, völgy	500030 - Erdődomináns, homogén dombosság	700120 - Dominancia nélküli hegyláb, völgy
			500040 - Erdődomináns, homogén középhegység	700130 - Dominancia nélküli dombosság
				700140 - Dominancia nélküli középhegység
				Országhatár

KEHOP-4.3.0-VEKOP-15-2016-00001

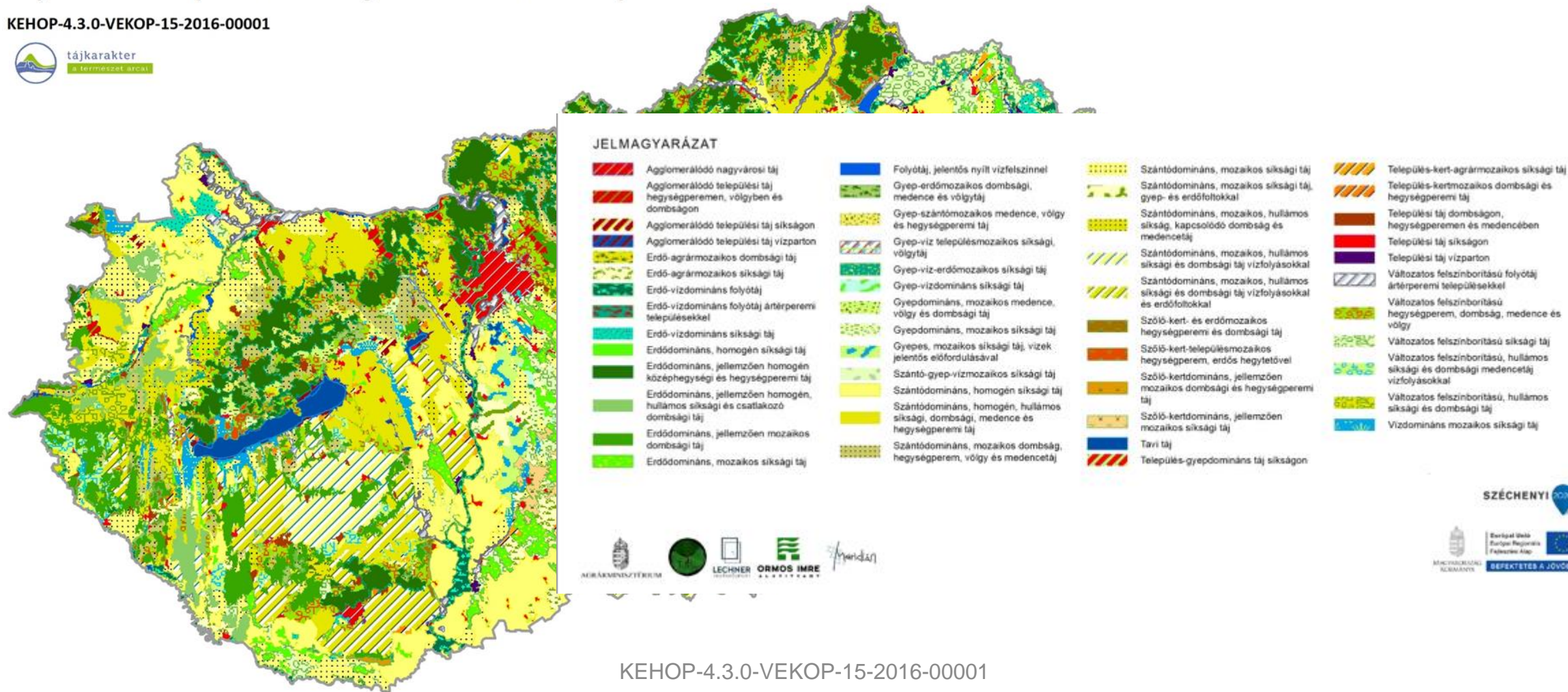

TÁJKARAKTER – TÁJKARAKTER-TÍPUSOK

A természetvédelem országos programja.

Tájkarakter-típusok országos indikatív térképe

KEHOP-4.3.0-VEKOP-15-2016-00001

KEHOP-4.3.0-VEKOP-15-2016-00001

TÁJKARAKTER – TÁJKARAKTER-TÍPUSOK

A természetvédelem országos programja.

Szántódomináns, homogén síksági táj tájkarakter-típus országos indikatív térképe
KEHOP-4.3.0-VEKOP-15-2014-00001

Domináns (pl. tájtyp)	Tartóalany (%)	Környező tájkarakter-típus	Tartóalany (%)
Tagoltan alacsony síkság	44,00%	2001 Szántódomináns mozaikos	0,40%
Eryhén tagolt alacsony síkság	33,24%	2000 Szántódomináns homogén	0,20%
Tagolt síkság, hegylábak, völgyek	17,03%	4000 Gyepdomináns homogén	0,21%
Tagoltan síkság	4,12%	4001 Gyepdomináns mozaikos	0,16%
Eryhén hullámos dombos	1,11%	7001 Dominancia nélkül	0,10%
Hullámos dombos	0,29%	3001 Kertdomináns jellemzően mozaikos	0,06%
Eryhén hullámos dombos	0,09%	2001 Erdődomináns mozaikos	0,02%
		1401 Tavaképződés mozaikos	0,02%
		6001 Vízdomináns mozaikos	0,04%
		1501 Tavaképződés-erős mozaikos	0,04%
		4801 Gyep-víz mozaikos	0,02%
		3301 Szántó-kert mozaikos	0,02%
		6000 Vízdomináns homogén	0,02%
		1301 Tavaképződés-erős mozaikos	0,02%
		1601 Tavaképződés-víz mozaikos	0,02%
		5601 Erdő-víz mozaikos	0,02%
		5641 Víz-erdő-agrár mozaikos	0,01%
		1201 Tavaképződés-szántó mozaikos	0,01%
		2401 Agrár-erdő mozaikos	0,01%
		4501 Gyep-erdő mozaikos	0,01%
		1251 Tavaképződés-agrár-erdő mozaikos	0,01%
		1561 Tavaképződés-erdő-víz mozaikos	0,01%
		6201 Víz-szántó mozaikos	0,01%
Környező tájkarakter-típus	Tartóalany (%)		
2000 Szántódomináns homogén	96,96%		
1000 Tavaképződés homogén	0,70%		
1001 Tavaképződés mozaikos	0,80%		

2.3.2.2. AGRÁRTÍPUS

Kód	Tájkarakter-típus	Összetartó terület (km ²)	Átlagos terület (km ²)	Darabszám	Tartóalany (%)
211	Szántódomináns, homogén síksági táj	20206,79	190,66	106	21,73%
212	Szántódomináns, homogén, hullámos síksági, dombos, medence és hegyégsperem táj	5200,53	52,66	83	5,59%
213	Szántódomináns, mozaikos, hullámos síksági, kapcsolódó dombos és medencetáj	1180,96	45,42	26	1,27%
214	Szántódomináns, mozaikos síksági táj	7971,25	51,30	156	8,57%
215	Szántódomináns, mozaikos síksági táj gyep- és erdőfoltokkal	1231,78	153,97	8	1,32%
216	Szántódomináns, mozaikos dombos, hegyégsperem, völgy és medencetáj	2418,29	32,68	74	2,60%
217	Szántódomináns, mozaikos, hullámos síksági és dombos táj vízfolyásokkal és erdőfoltokkal	3130,36	174,41	18	3,38%
218	Szántódomináns, mozaikos, hullámos síksági és dombos táj vízfolyásokkal	1849,81	184,98	10	1,99%
221	Szántó-kertdomináns, jellemzően mozaikos síksági táj	439,95	24,44	18	0,47%
222	Szántó-kertdomináns, jellemzően mozaikos dombos és hegyégsperem táj	385,60	12,05	32	0,42%
231	Gyepdomináns, mozaikos medence, völgy és dombos táj	479,23	20,84	23	0,52%
232	Gyepdomináns, mozaikos síksági táj	1119,37	16,46	68	1,20%
	Agrártípus összesen	45625,97	73,35	622	49,05%

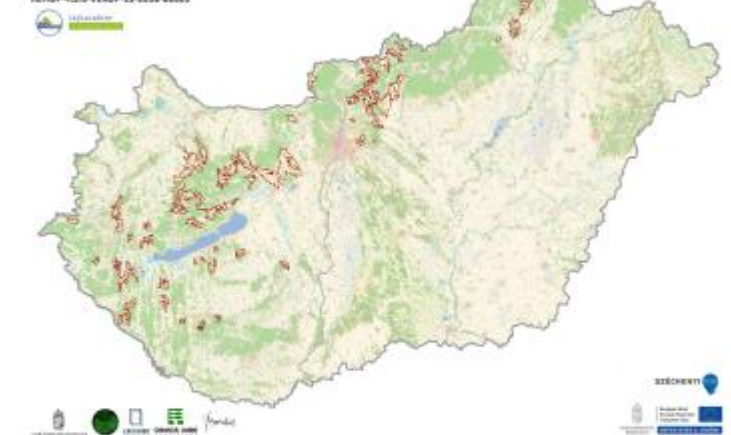
Védévről, használati, fejlesztési javaslatok

Tervezett erőforrások		Szántódomináns, homogén síksági táj	
Szociális, gazdasági, és társadalmi	Víz	Terránc és termékek	Kultúra örökség
Állami, önkormányzati, vállalkozás, magán	Felújítás, fejlesztés, új technológiák, kifizetés	Termelési és értékesítési lehetőségek	Értékesítés, nem állami szervezetek, vállalkozások, önkormányzatok, civil szervezetek, magánvállalkozások, vállalkozások
Állami, önkormányzati, vállalkozás, magán	Felújítás, fejlesztés, új technológiák, kifizetés	Termelési és értékesítési lehetőségek	Értékesítés, nem állami szervezetek, vállalkozások, önkormányzatok, civil szervezetek, magánvállalkozások, vállalkozások
Állami, önkormányzati, vállalkozás, magán	Felújítás, fejlesztés, új technológiák, kifizetés	Termelési és értékesítési lehetőségek	Értékesítés, nem állami szervezetek, vállalkozások, önkormányzatok, civil szervezetek, magánvállalkozások, vállalkozások

S: síksági
 P: hegyvidéki terület
 T: terület és tájkarakter-típus
 K: kistérségi terület
 H: hegyvidéki terület
 E: erdővidéki terület
 F: hegyvidéki terület
 H: hegyvidéki terület
 P: hegyvidéki terület

Szántódomináns, mozaikos dombos, hegyégsperem, völgy és medencetáj tájkarakter-típus országos indikatív térképe
KEHOP-4.3.0-VEKOP-15-2014-00001

Domináns (pl. tájtyp)	Tartóalany (%)	Környező tájkarakter-típus	Tartóalany (%)
Eryhén hullámos dombos	43,84%	2000 Szántódomináns homogén	18,85%
Hullámos dombos	36,22%	1001 Tavaképződés mozaikos	1,30%
Mozgalmatlan közepes hegyvidék	4,99%	7001 Dominancia nélkül	0,83%
Mérsékeltan mozgalmas közepes hegyvidék	4,23%	1301 Tavaképződés-szántó mozaikos	0,82%
Tagolt síkság, hegylábak, völgyek	4,31%	1000 Tavaképződés homogén	0,72%
Eryhén hullámos dombos	2,15%	5001 Erdődomináns mozaikos	0,48%
Eryhén tagolt alacsony síkság	0,35%	2000 Erdődomináns homogén	0,45%
Eryhén mozgalmas közepes hegyvidék	0,23%	2401 Kert-erdő mozaikos	0,20%
Tagoltan alacsony síkság	0,01%	4001 Gyepdomináns mozaikos	0,20%
		3001 Kertdomináns jellemzően mozaikos	0,16%
		1501 Tavaképződés-erős mozaikos	0,11%
		1301 Tavaképződés-kert mozaikos	0,10%
		1601 Tavaképződés-víz mozaikos	0,09%
		2401 Szántó-erdő mozaikos	0,08%
		3501 Kert-erdő mozaikos	0,05%
		1561 Tavaképződés-erdő-víz mozaikos	0,03%

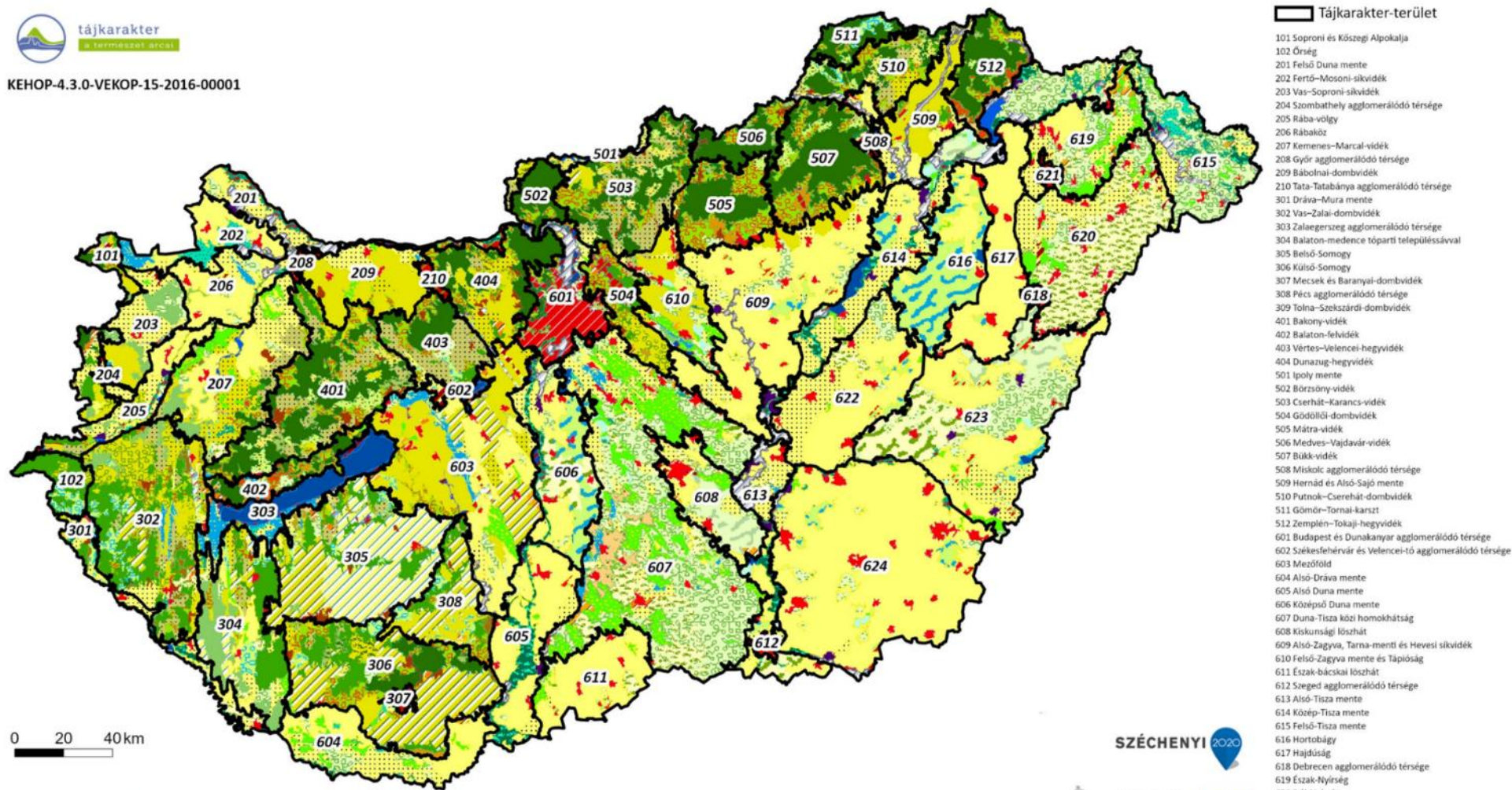

TÁJKARAKTER – TÁJKARAKTER-TERÜLETEK

A természetvédelem országos programja.

KEHOP-4.3.0-VEKOP-15-2016-00001

- Tájkarakter-terület**
- 101 Soproni és Közzei Alpokalja
  - 102 Őrség
  - 201 Felső Duna mente
  - 202 Fertő-Mosoni-síkvidék
  - 203 Vas-Soproni-síkvidék
  - 204 Szombathelyi agglomerálódó térsége
  - 205 Rába-völgy
  - 206 Rábaköz
  - 207 Kemenes-Marcal-vidék
  - 208 Győr agglomerálódó térsége
  - 209 Bábolnai-dombvidék
  - 210 Tata-Tatabánya agglomerálódó térsége
  - 301 Dráva-Mura mente
  - 302 Vas-Zalai-dombvidék
  - 303 Zalaegerszeg agglomerálódó térsége
  - 304 Balaton-medencei tóparti településsávsáv
  - 305 Belső-Somogy
  - 306 Külső-Somogy
  - 307 Mecsek és Baranyai-dombvidék
  - 308 Pécs agglomerálódó térsége
  - 309 Tolna-Szekszárdi-dombvidék
  - 401 Bakony-vidék
  - 402 Balaton-felvidék
  - 403 Vértes-Velencei-hegyvidék
  - 404 Dunazug-hegyvidék
  - 501 Ipoly mente
  - 502 Börzsöny-vidék
  - 503 Cserhát-Karancs-vidék
  - 504 Gödöllői-dombvidék
  - 505 Mátra-vidék
  - 506 Medves-Vajdavidék
  - 507 Bükk-vidék
  - 508 Miskolc agglomerálódó térsége
  - 509 Hernád és Alsó-Sajó mente
  - 510 Putnok-Cserehát-dombvidék
  - 511 Gömör-Tornai-karszt
  - 512 Zemplén-Tokaji-hegyvidék
  - 601 Budapest és Dunakanyar agglomerálódó térsége
  - 602 Székesfehérvár és Velencei-tó agglomerálódó térsége
  - 603 Mezőföld
  - 604 Alsó-Dráva mente
  - 605 Alsó Duna mente
  - 606 Középső Duna mente
  - 607 Duna-Tisza közti homokhátság
  - 608 Kiskunsági löszhát
  - 609 Alsó-Zagyva, Tarna-menti és Hevesi síkvidék
  - 610 Felső-Zagyva mente és Tápótság
  - 611 Észak-bácskai löszhát
  - 612 Szeged agglomerálódó térsége
  - 613 Alsó-Tisza mente
  - 614 Közép-Tisza mente
  - 615 Felső-Tisza mente
  - 616 Hortobágy
  - 617 Hajdúság
  - 618 Debrecen agglomerálódó térsége
  - 619 Észak-Nyírség
  - 620 Dél-Nyírség
  - 621 Nyíregyháza agglomerálódó térsége
  - 622 Nagykunság
  - 623 Berettyó-Körösök vidéke
  - 624 Körös-Maros köze

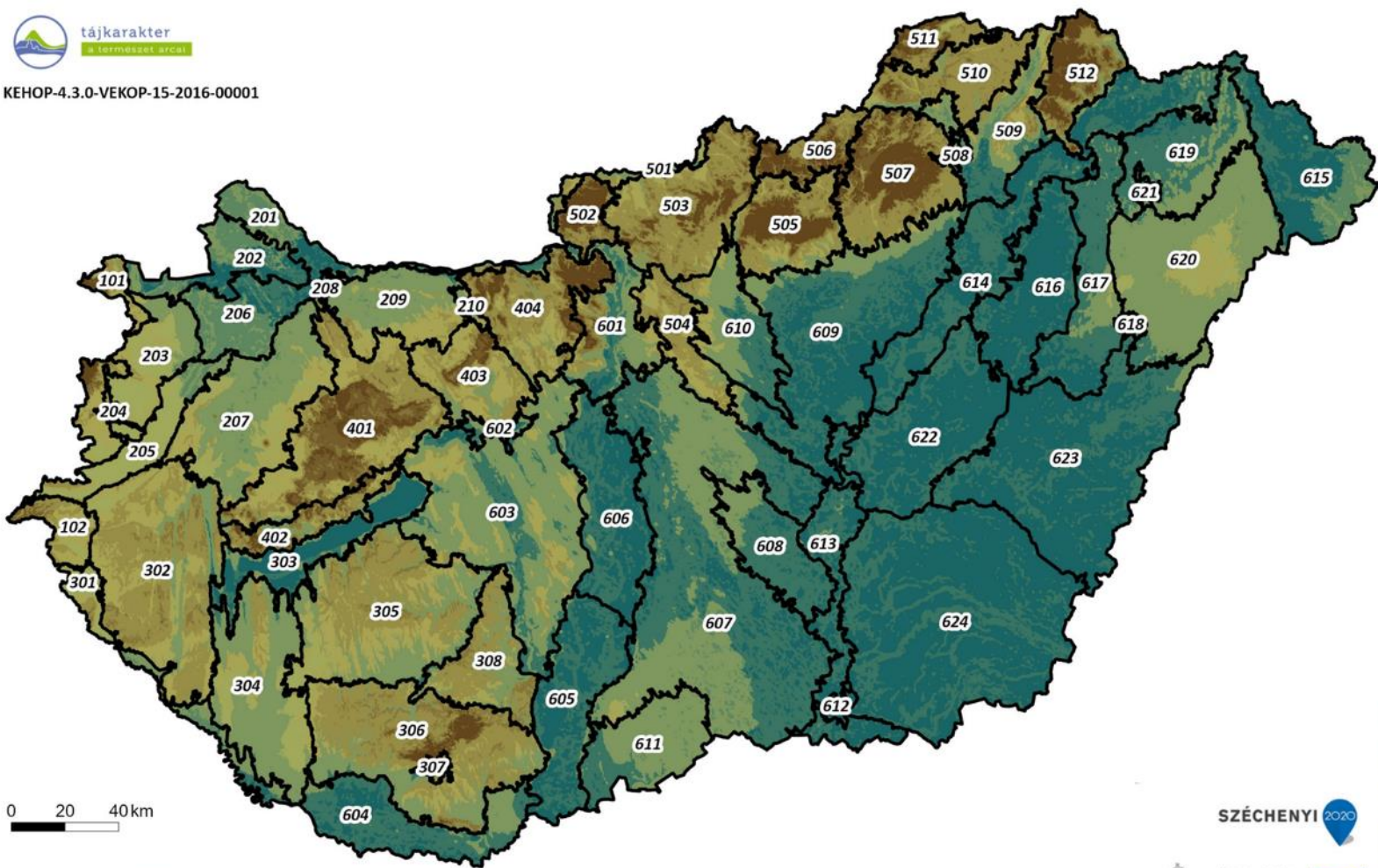

TÁJKARAKTER TUDÁSTÁR – TÁJKARAKTER-TERÜLETEK

A természetvédelem országos programja.

KEHOP-4.3.0-VEKOP-15-2016-00001

Indikátorok	
<p>I. Lehatároló indikátorok</p> <p>I/1 Domborzat I/2 Komplex felszínborítás-típusok</p> <p>II. Leíró indikátorok</p> <p>Természeti jellemzők</p> <p>II/1. Éghajlati körzetek II/2. Tengerszint feletti magasság II/3. Relief II/4. Alapkőzet II/5. Talajtípusok II/6. Felszíni vizek területaránya II/7. Ökotípusos földhasználat II/8. Ökológiai állapot</p> <p>Felszínborítás-jellemzők</p> <p>II/9. Ökoszisztéma-alaptérkép II/10. CORINE felszínborítás II/11. Felszínborítás-átalakulás-típusok II/12. Felszínborítás-átalakulás jellege II/13. Stabil településterület II/14. Stabil szántó-, kert-, szőlőterület II/15. Stabil erdőterület II/16. Stabil gyepterület és vízfelszín II/17. Zöld vonalas elemek sűrűsége II/18. Beépítettség növekedése (1990-2018) II/19. Közlekedési hálózat sűrűsége II/20. Roncsolt területek aránya (külfejtési bánya, hulladéklerakó)</p>	<p>Antropogén és percepcionális jellemzők</p> <p>II/21. Település-sűrűség II/22. Településméret II/23. Külterületi szórványbeépítés sűrűsége II/24. Nagy kiterjedésű települési tér II/25. Népeséggváltozás II/26. Külterületi lakosok arányának változása II/27. Néprajzi tájak II/28. Természeti és kulturális örökség II/29. Megbecsültség II/30. Vizuális jellemzők</p>

0 20 40 km

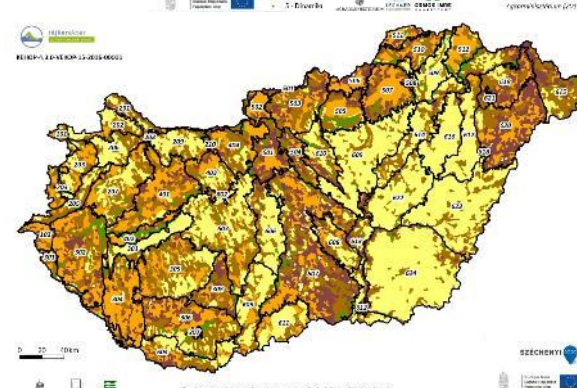
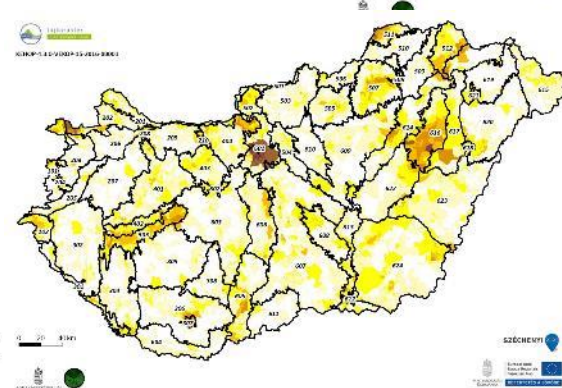
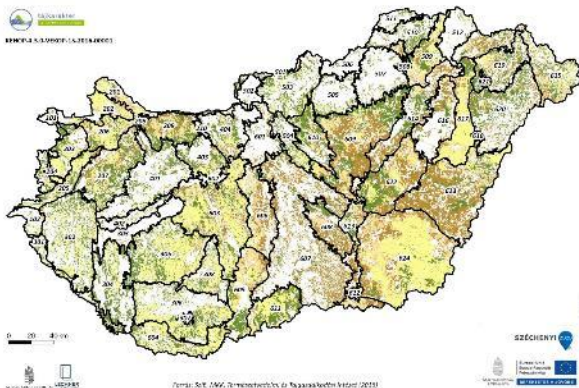
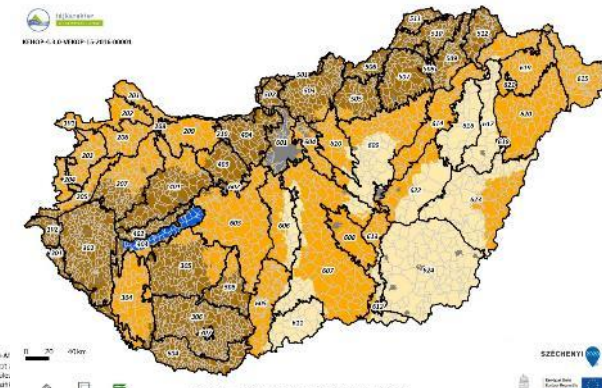
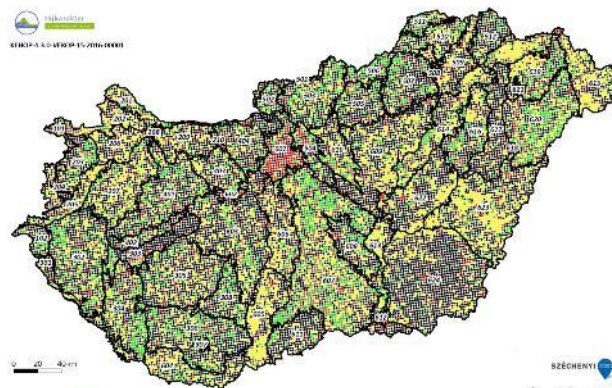
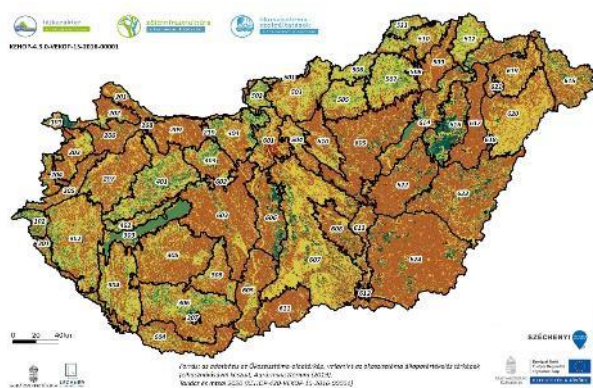
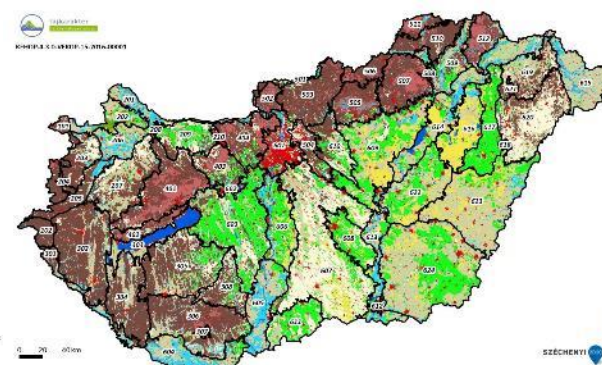
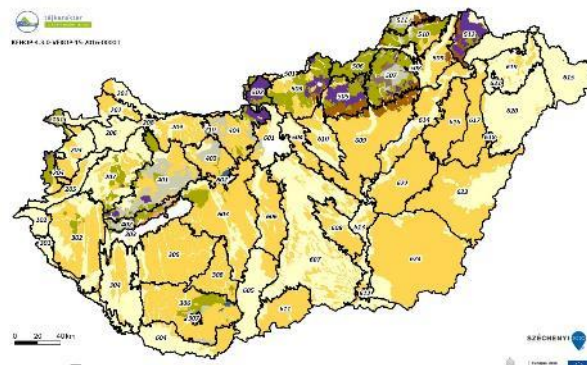
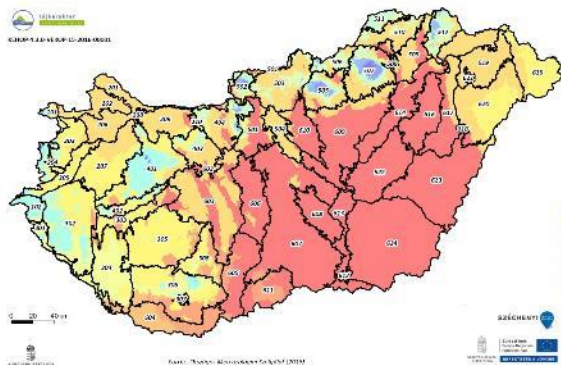
Forrás: saját szerkesztés a Lechner Nkft. digitális domborzatmodelljének felhasználásával (2020)

A TÁJKARAKTER TERÜLETEK LEÍRÁSA

A természetvédelem országos programja.

A TÁJKARAKTER TERÜLETEK LEÍRÁSA

A természetvédelem országos programja.

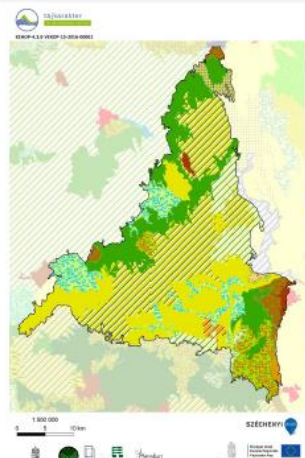
308. TOLNA-SZEKSZÁRDI-DOMBSZÉK TÁJKARAKTER-TERÜLET

A Tolna-Szekszárdi-dombszék tájkarakter-területéhez a Tolnai-dombság három kistérsége, a Tolnai-Hegyhá, a Völgyrög és a Szekszárdi-dombság tartozik. A három kistérség Üsedékei fedett harmadlagos rétegföldi települési környezetet jelentenek az élelmi tagoltság, a nagy völgyrögösség, egyúttal nagyobb a szárazság, gyepes, szőlős területek, mint az erdők. A dombságok peremi részein átágos, belső területein igen alacsony a településsűrűség. A természetközeli tájmozai területarány viszonylag kevés. Területe 1187,6 km².

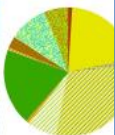
Fotó: Csorba P. (Szekszárdi-dombság 2016)

A Tolna-Szekszárdi-dombszék tájkarakter-területen előforduló tájkarakter-típusok

- Erdődomináns, jellemzően mozaikos dombsági táj
- Szárazdomináns, homogén, hullámos síksági, dombsági, medencei és hegységperemi táj
- Szárazdomináns, mozaikos dombsági, hegységperemi, völgy és medencei táj
- Szárazdomináns, mozaikos, hullámos síksági és dombsági táj vízfolyásokkal
- Szárazdomináns, mozaikos, hullámos síksági és dombsági táj vízfolyásokkal és erdőfoltokkal
- Szőlő-kert- és erdőmozaikos hegységperemi és dombsági táj
- Szőlő-kertdomináns, jellemzően mozaikos dombsági és hegységperemi táj
- Szőlő-kertdomináns, jellemzően mozaikos síksági táj
- Teljesítmény-kert-agrármozaikos síksági táj
- Teljesítmény-kert dombsági, hegységperemi és medencei táj
- Változatos felületborítású hegységperemi, dombsági, medencei és völgyi táj
- Változatos felületborítású síksági táj
- Változatos felületborítású, hullámos síksági és dombsági medencei/völgyi táj

Tájkarakter-típusok	Össz. terület (km ²)	Terület arány (%)	Folt-szám (db)	Átlagos foltméret (km ²)	Szűrés
Tolna-Szekszárdi-dombszék	1187,61	100,00%	36	33,08	50,67
Teljesítmény-kert dombsági, hegységperemi és medencei táj	11,60	0,98%	2	5,80	1,77
Szárazdomináns, homogén, hullámos síksági, dombsági, medencei és hegységperemi táj	246,42	20,75%	9	27,38	19,12
Szárazdomináns, mozaikos dombsági, hegységperemi, völgy és medencei táj	16,66	1,40%	1	16,66	0,00
Szárazdomináns, mozaikos, hullámos síksági és dombsági táj vízfolyásokkal és erdőfoltokkal	356,22	29,99%	2	178,11	80,92
Szárazdomináns, mozaikos, hullámos síksági és dombsági táj vízfolyásokkal	85,97	7,24%	3	28,66	10,21
Szőlő-kertdomináns, jellemzően mozaikos síksági táj	4,40	0,37%	1	4,40	0,00
Szőlő-kertdomináns, jellemzően mozaikos dombsági és hegységperemi táj	8,17	0,69%	1	8,17	0,00
Erdődomináns, jellemzően mozaikos dombsági táj	226,76	19,09%	4	56,69	69,84
Teljesítmény-kert-hegységperemi és dombsági táj	8,28	0,70%	1	8,28	0,00
Szőlő-kert- és erdőmozaikos hegységperemi és dombsági táj	34,75	2,93%	3	11,58	9,35
Változatos felületborítású síksági táj	8,08	0,51%	1	8,08	0,00
Változatos felületborítású, hullámos síksági és dombsági medencei/völgyi táj vízfolyásokkal	111,61	9,40%	5	22,32	12,81
Változatos felületborítású hegységperemi, dombsági, medencei és völgyi táj	70,69	5,95%	2	35,34	26,54

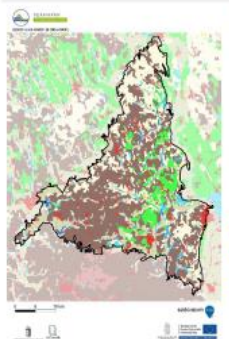
II/4. Atelepítéskörnyezet

A táj területének mintegy 90%-át lőszös üledékek alkotják. A magasabb térszíneken (Szekszárdi-dombság) harmadlagos üledék fordul elő. (Az indikátor országos eloszlásáról készült térképet lásd: Az országos tájkarakter-területek lehatároló és leíró indikátorai II/4. tétel.)

Közet neve	Területarány (%)
Tolna-Szekszárdi-dombszék	100,00%
alvált és elővártás üledék	8,50%
grihit, porfirit	0,23%
harmadlagos és idősebb üledék	2,23%
lőszös üledék	89,03%

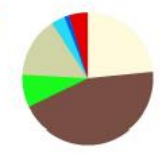

II/5. Talajtípusok

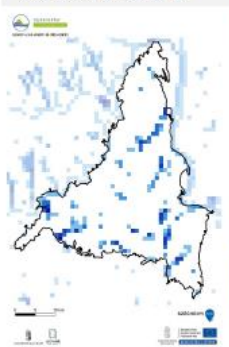

A legnagyobb területet (az összterület 44%-át) a barna erdőtalajok foglalják el. Főként a Völgyrög területén találhatók. Jelentős a réti talajok (15%) és vázlatlajok (23%) részaránya is. (Az indikátor országos eloszlásáról készült térképet lásd: Az országos tájkarakter-területek lehatároló és leíró indikátorai II/5. tétel.)

Talajtípus	Területarány (%)
Tolna-Szekszárdi-dombszék	100,00%
Barna erdőtalajok	44,36%
Vázlatlajok	23,45%
Réti talajok	14,67%
Csernozjom talajok	8,02%
Burkolatos talajok	4,02%
Öntési és lejtőerdőtalajok	3,40%
Nyílt vízfelület	1,16%
Szikes talajok	0,08%
Kőzetföldcsúsz talajok	0,06%
Láptalajok	0,02%

II/6. Felszíni vizek területaránya

A felszíni vizek aránya a tájon átlagos, 0,013 km²/km². (Az indikátor országos eloszlásáról készült térképet lásd: Az országos tájkarakter-területek lehatároló és leíró indikátorai II/6. tétel.)

Felszíni vizek területaránya	Területarány (%)
Tolna-Szekszárdi-dombszék	96,13%
0-2% - ritkas, elenyészelt	0,66%
3-10% - átlagos	2,80%
10-20% - magas	2,53%
20-50% - nagyon magas	1,60%
50-100% - megvalósított	0,17%

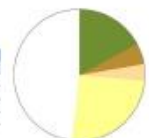

II/7. Ökológiai állapot

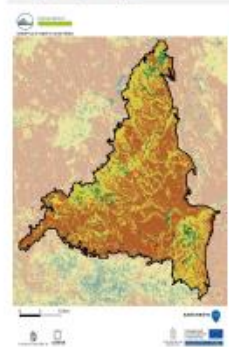

Az ökológiai vizsgálat szerint a táj területének több mint 17%-án erőteljesen jóval (I) állapotban a Szekszárdi-dombság területén, a terület mintegy 4 százalékán pedig - a növénytermesztés szempontjából közepes és gyenge állapotú területek, illetve a környezeti érzékenységi szempontból közepes és gyenge állapotú területek, illetve a környezeti érzékenységi szempontjából közepes és gyenge állapotú területek (II/7. tétel.)

Ökológiai állapot	Területarány (%)
Tolna-Szekszárdi-dombszék	100,00%
erőteljesen jóval (I) állapotú terület	25,46%
gyenge és közepes környezeti érzékenységi állapotú terület	5,94%
erőteljesen jóval (I) állapotú terület	4,00%
erőteljesen jóval (I) állapotú terület	17,08%

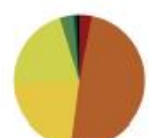

II/8. Ökológiai állapot

A tájkarakter-terület fele rossz állapotú terület, 1/5-e kedvezőtlen, 1/5-e pedig közepes állapotú terület, a befolyt területet, a jó állapotú és a kedvezőtlen állapotú területek összesen 10% alatt van. (Az indikátor országos eloszlásáról készült térképet lásd: Az országos tájkarakter-területek lehatároló és leíró indikátorai II/8. tétel.)

Ökológiai állapot	Területarány (%)
Tolna-Szekszárdi-dombszék	100,00%
erőteljesen jóval (I) állapotú terület	4,1
erőteljesen jóval (I) állapotú terület	22,8
erőteljesen jóval (I) állapotú terület	20,7
erőteljesen jóval (I) állapotú terület	0,8
erőteljesen jóval (I) állapotú terület	0,6
erőteljesen jóval (I) állapotú terület	0,7

Fotó: Csorba P. (Tolnai-Hegyhát DK-északi részén 2016)

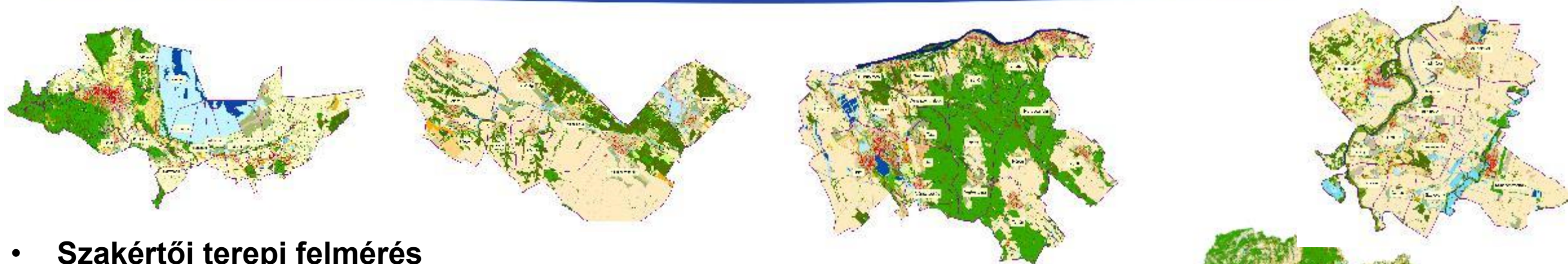

Fotó: Csorba P. (Szekszárdi-dombszék DK-keleti részén 2016)

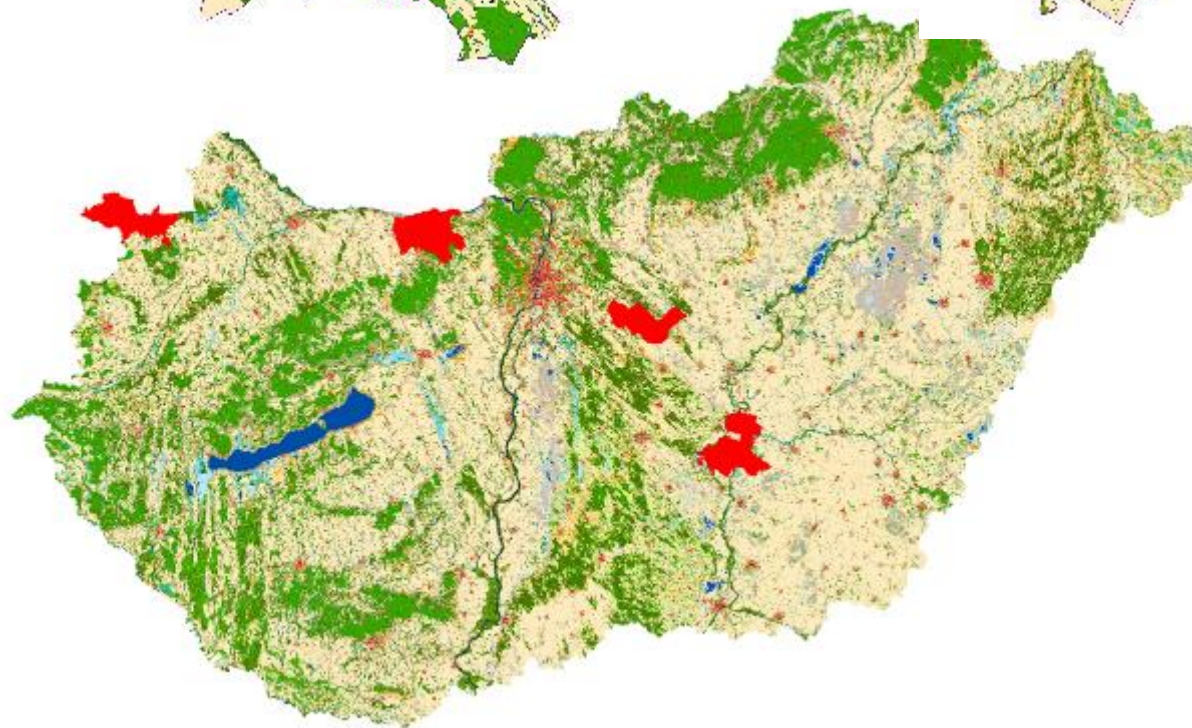

TÁJKARAKTER-ELEMZÉS MINTATERÜLETEKEN

A természetvédelem országos programja.

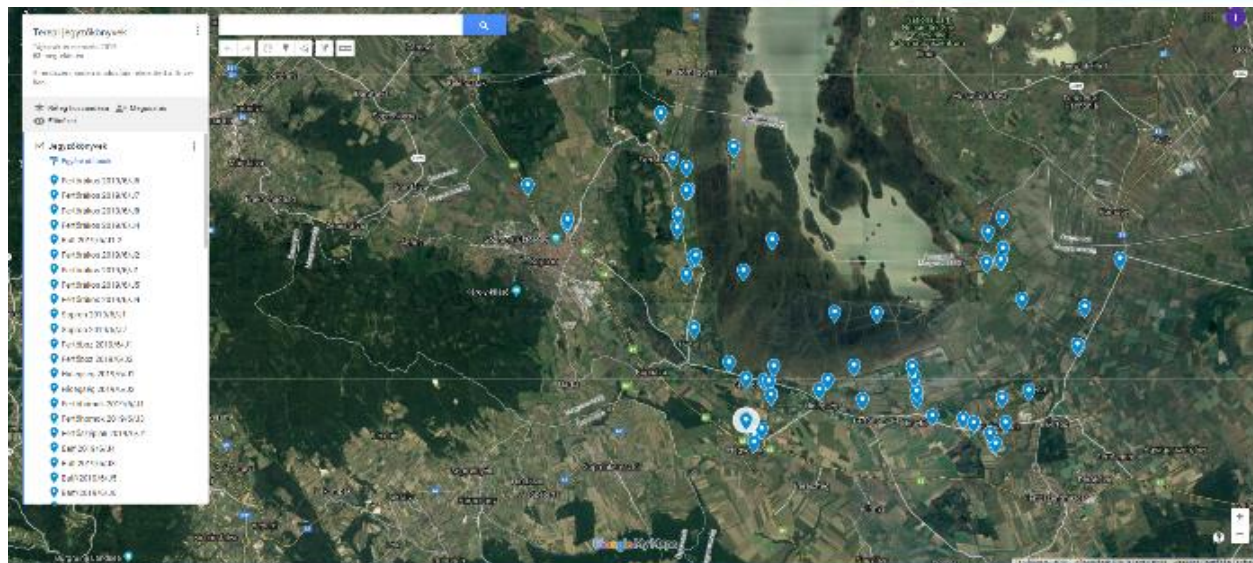
- Szakértői terepi felmérés
- Térinformatikai elemzés
- Helyi érintettek bevonása
- Táj történelmi elemzés
- Mintaterületekre vonatkozó tájvédelmi, kezelési és fejlesztési célkitűzések megfogalmazása a megalapozó dokumentumok alapján

tájkarakter
a természet arcai

SOPRON-FERTŐ TEREPI FELMÉRÉS

2020. október 7.

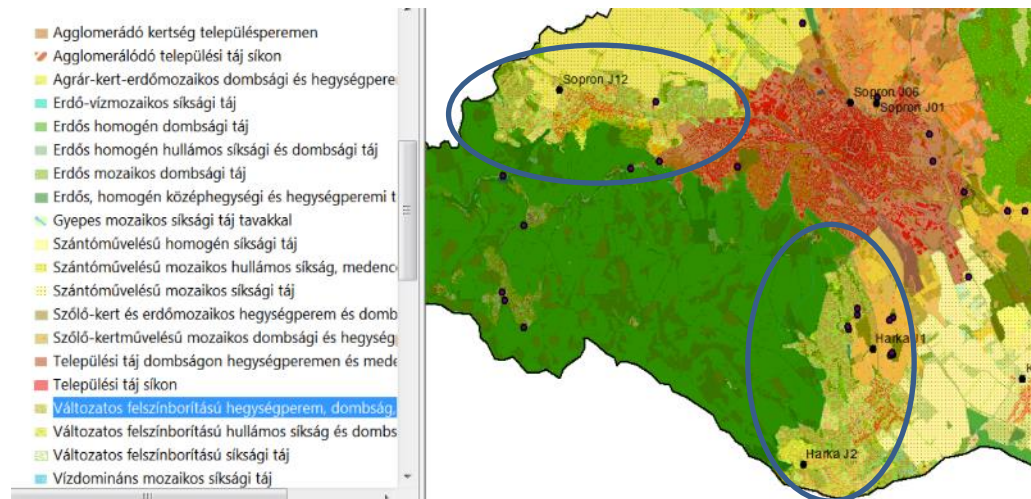
KEHOP-4.3.0-VEKOP-15-2016-00001 A Tájkarakter-meghatározás folyamata

KÖZÖS GONDOLKODÁS, A FOLYAMATOK ÉS ÉRTÉKEK KÖZÖS ELEMZÉSE

VÁLTOZATOS FELSZÍNBORÍTÁSÚ HEGYLÁB

Mekkora az a legkisebb terület, amit tájnak nevezhetünk?

*Az emberek, a művészek a tudatukban kialakítják a tájhatárt.
Egy táj például a brennberg környéki hegyek és tavak együttese.
Egy kisvízgyűjtő a legkisebb táj.
A szemmel belátható terület*

Ezekon a hegy lábakon régen kiterjedt szőlőművelés volt, most a település terjeszkedik erre.

*Ágfalván megvannak az extenzív gyümölcsösök maradványai
Harkán egy újfajta kertművelés terjedt el.
Gyümölcsfákat ültetnek, gazdálkodnak.*

Rétek. Harkai platót mindenképpen meg kell őrizni. Veszélyeztetheti a település terjeszkedése és a Volt fesztivál.

Sopron terjeszkedésével összenőnek a települések, a falvak.

tájkarakter

a természet arcai

A TÁJKARAKTER-VÁLTOZÁS MONITOROZÁSA - GERECSÉ MINTATERÜLET

A természetvédelem országos programja.

Gerecse 1. Tata, Fényes tanösvény Fotó Jombach Sándor 2019.

Gerecse 2: Tata Fellner Jakab kilátó. Fotó Máté Klaudia 2019

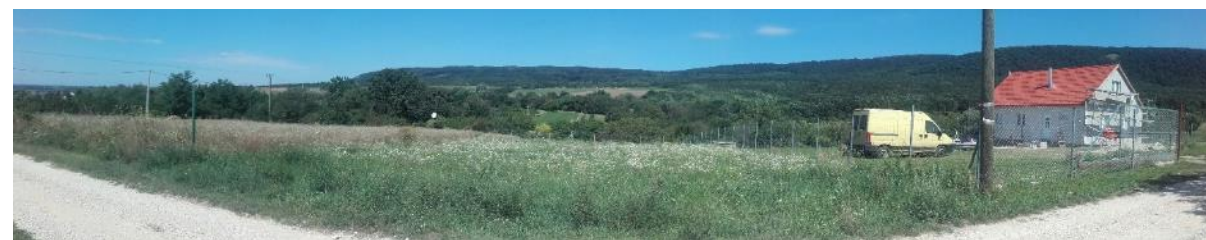
Gerecse 3. Lábatlan, Szamár-domb. Fotó: Jombach Sándor 2019

Gerecse 4. Süttő, Gelbman szőlőbirtok határában. Fotó Jombach S. 2019.

Gerecse 5. Vértestolna, Tordasi útról Újtelep felé Fotó: Molnárné A.K- 2019

Gerecse 6. Vértesszőlős, Irtvány-kertek. Fotó: Máté Klaudia 2019

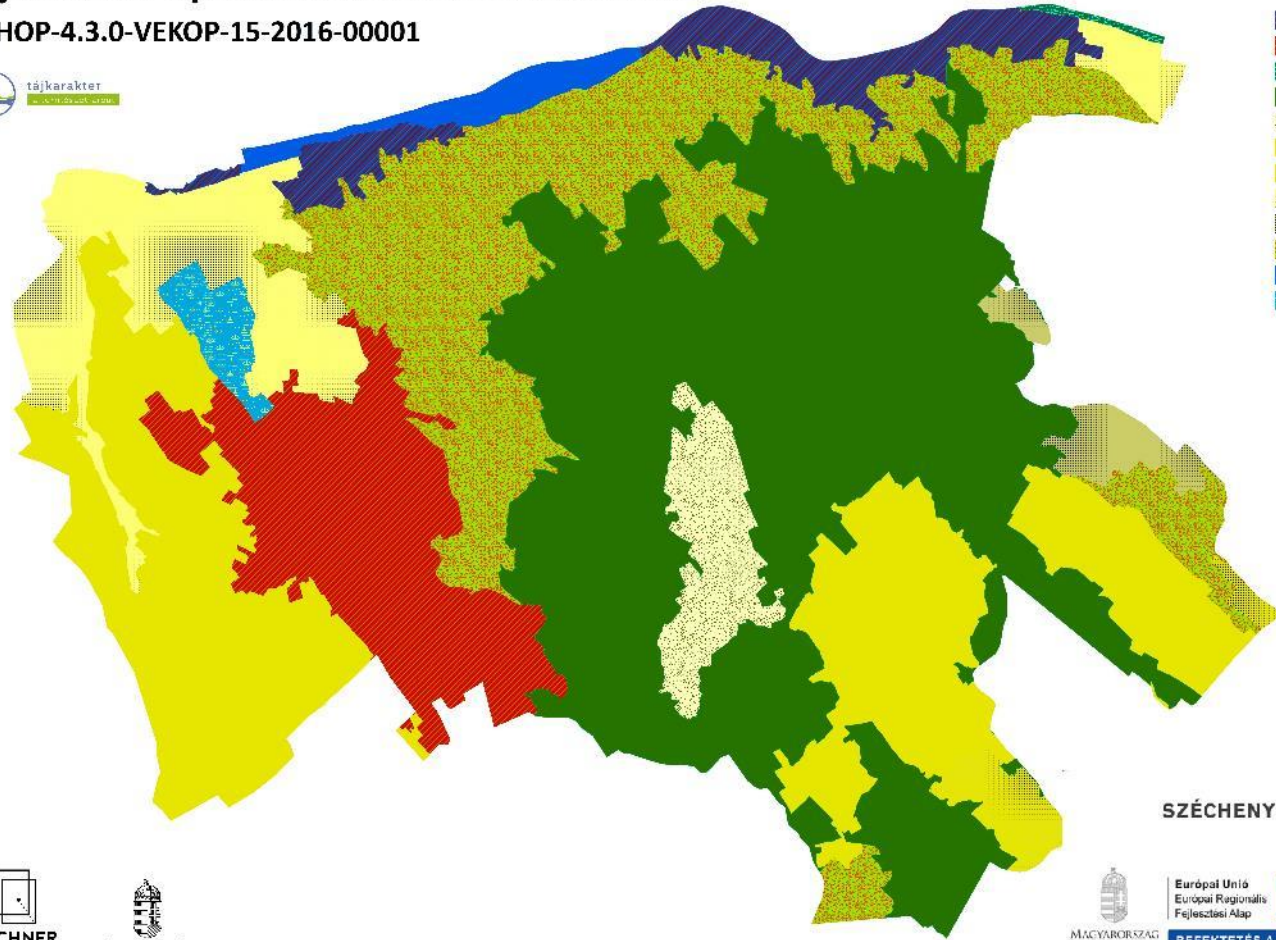

TÁJKARAKTERMOZAIK-EGYSÉGEK ÉS TÁJKARAKTER-TÍPUSOK A MINTATERÜLETEKEN

A természetvédelem országos programja.

Tájkarakter-típusok Gerecse mintaterületen

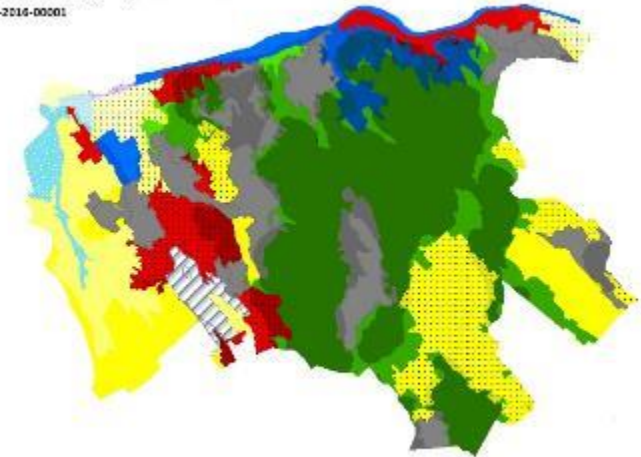
KEHOP-4.3.0-VEKOP-15-2016-00001

- Agglomerálódó települési táj folyó mentén, tóparion
- Agglomerálódó települési táj hegységperemen, völgyben és domboságon
- Erdő-vízdomináns folyótáj
- Erdős, homogén középhegységi és hegységperemi táj
- Gyep-szántómozaikos medence, völgy és hegységperem
- Szántóművelésű homogén hullámos síksági, dombosági, medencei és hegységperemi táj
- Szántóművelésű mozaikos hullámos síkság, medence és domboság
- Szántóművelésű mozaikos síksági táj
- Szántóművelésű, mozaikos domboság, hegységperem, völgy és medencetáj
- Változatos felszínborítású hegységperem, domboság, medence és völgy
- Vízdomináns folyótáj
- Vízdomináns mozaikos síksági táj

Tájkaraktermozaik-egységek Gerecse mintaterületen

KEHOP-4.3.0-VEKOP-15-2016-00001

a természet arcai

KEHOP-4.3.0-VEKOP-15-2016-00001 Tájkarakter meghatározás

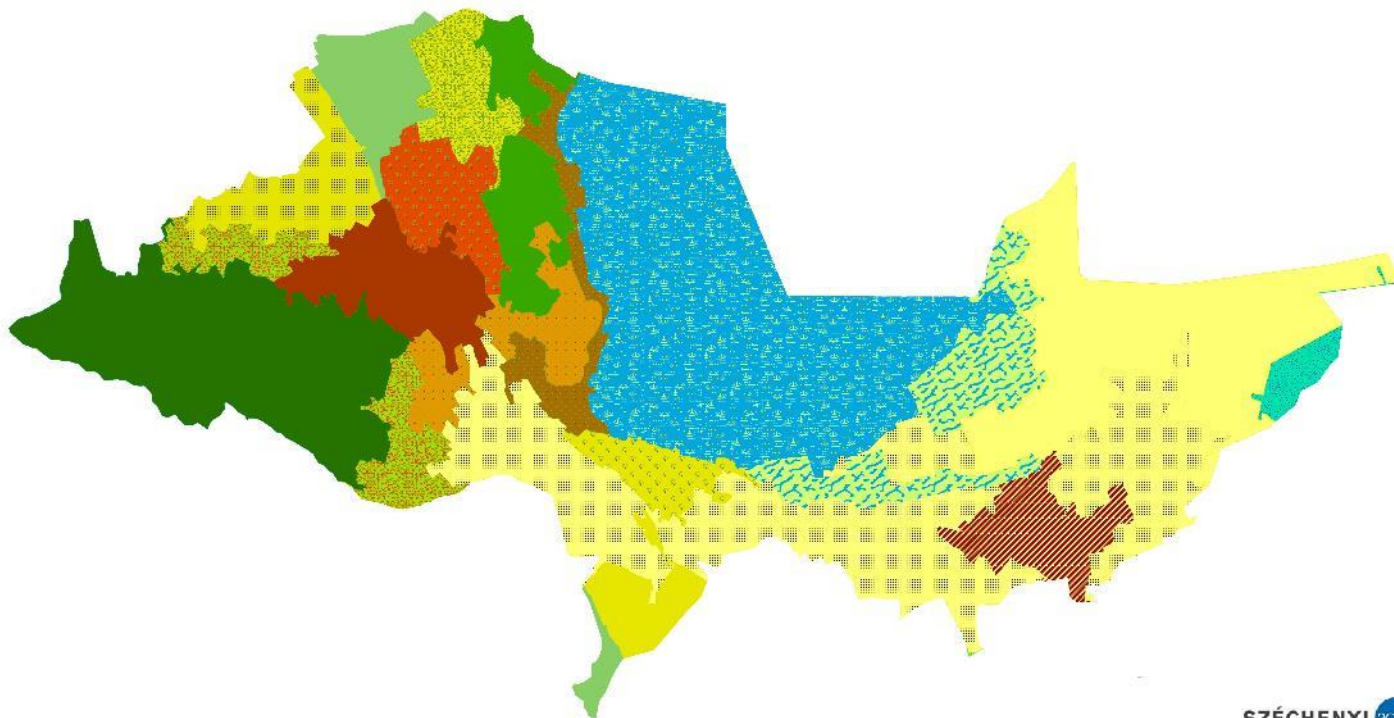

TÁJKARAKTERMOZAIK-EGYSÉGEK ÉS TÁJKARAKTER-TÍPUSOK A MINTATERÜLETEKEN

A természetvédelem országos programja

Tájkarakter-típusok Fertő-Hanság mintaterületen

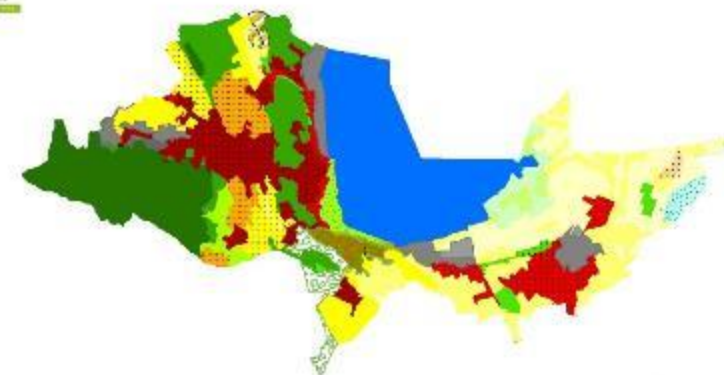
KEHOP-4.3.0-VEKOP-15-2016-00001

- Agglomeráció kertéségi településperemén
- Agglomerációdó települési táj síkon
- Agrár-kert-erdőmozaikos dombosági és hegységperemi táj
- Erdő-vízmozaikos síksági táj
- Erdős dombosági táj
- Erdős homogén hullámos síksági és dombosági táj
- Erdős homogén síksági táj
- Erdős, homogén középhegységi és hegységperemi táj
- Gyepes mozaikos síksági táj tavakkal
- Szántóművelésű homogén hullámos síksági, dombosági, medence és hegységperemi táj
- Szántóművelésű homogén síksági táj
- Szántóművelésű mozaikos hullámos síkság, medence és domboság
- Szántóművelésű mozaikos síksági táj
- Szőlő-kert és erdőmozaikos hegységperem és domboság
- Szőlő-kertművelésű mozaikos dombosági és hegységperemi táj
- Települési táj domboságon hegységperem és medencében
- Változatos felszínborítású hegységperem, domboság, medence és völgy
- Változatos felszínborítású hullámos síkság és dombosági medencetáj
- Vízdomináns mozaikos síksági táj

Tájkaraktermozaik-egységek Sopron-Fertő mintaterületen

KEHOP-4.3.0-VEKOP-15-2016-00001

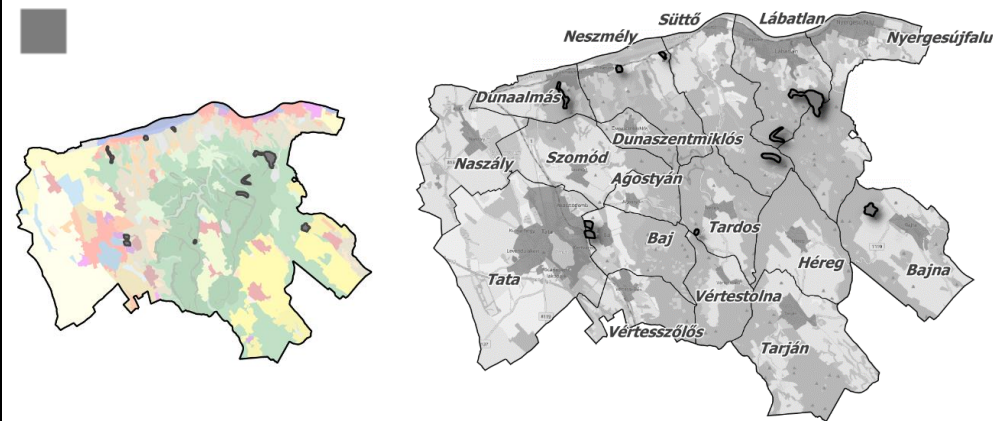
A természetvédelem országos programja

TÁJKARAKTER TUDÁSTÁR – TÁJMOZAIK- EGYSÉGEK

GERECSE MINTATERÜLET

Tájmozaik-egység neve: **Felhagyott bányakörnyéki táj**

Mintaterületi előfordulás

Jellemző példa ortofotón

Felvétel forrása: Lechner Tudásközpont (rrORTO, 2015)

Leírás

A tájmozaik-egységet az egykori, évek óta felhagyott bányászati tevékenység eredménye a bányagödör, bányafalak meddők határozzák meg. Befolyásolt bolygatott tájézet tapasztalható. Jellemzőek a bányateraszok, köves rézsúk meddőhányók részben rekultivált, részben felhagyott formái. A területen általában szukciessziós folyamat indul be, gyakori, hogy a gödörben bányató marad vissza. Kirándulóutak pihenőhelye is lehet.

pl.: Vörös-kői kőbánya (Dunaalmás)
Szarvas-domb (Baj), Vég-kő (Tardos), Hantos-pusztai szénbánya (Bajna) Pisznice (Lábatlan)

Kulcsjellemzők

- magas bányafalak, meredek rézsúk, kőomlások
- mészkőbányák, agyaggödrök, külszíni szén- vagy kőfejtések
- fehér mészkő, vörös mészkő
- meddőhányók, helyenként teraszosan rekultivált kupacok, falak, rézsúk, tetejükön korláttal, kerítéssel
- bejárási lehetőség, helyenként tanösvények, tűzrakóhelyek, pihenőhelyek
- bányatavak előfordulnak
- szórt burkolatú utak, poros útszél

Tipikus terepi megjelenés (fényképen)

Fotó: Jombach Sándor

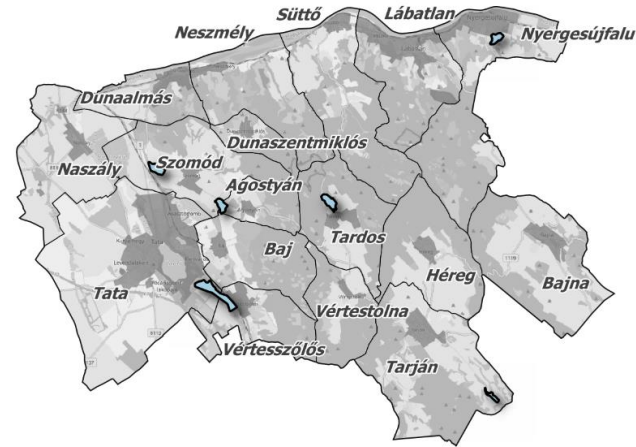
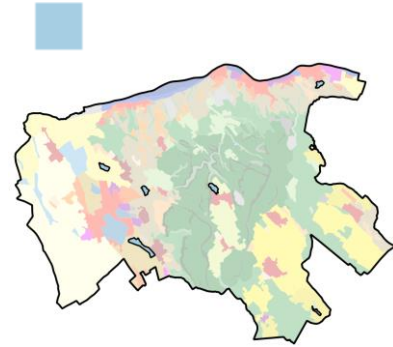

TÁJMOZAIK-EGYSÉGEK ÉS TÁJKARAKTER-ALTÍPUSOK A MINTATERÜLETEKEN

A természetvédelem országos programja.

Tájmozaik-egység neve: **Horgászató-környéki rekreációs tájmozaik-egység**

Mintaterületi előfordulás

Leírás

A tájmozaik-egységet a horgászati lehetőségeket biztosító tó és szabadidő eltöltésére alkalmas környezete határozza meg. A tóparton a gyep- és nádas területek mellett horgászstégek és horgászbódék sorakoznak, melyek mérete, formája, anyaghasználata, elhelyezkedése, színe meghatározó is vannak. Idegenforgalmi jelentőségét, pihenőhelyek, vendéglátóhelyek, sportolási lehetőségek adják.

pl.: Római-tó (Agostyán-Szomód) Bakodi-tó (Szomód), Malom-völgyi-tó (Tardos) Tarjáni halastó (Tarján), Nyergesi halastavak (NyerGESÚJFALU) Derítő-tó, Kís Kacsás tó (Tata) Nagy Kacsás-tó Vértesszőlős)

Jellemző példa ortofotón

Felvétel forrása: Lechner Tudásközpont (rrORTO, 2015)

Kulcsjellemzők

- nyílt vízfelület, telepített halak
- horgászstégek és horgászházak
- keskeny szélességű földutak
- padok és pihenőhelyek
- információs táblák
- időszakos étkezési szolgáltatások (büfé, söröző)
- közeli sportolási lehetőségek,
- mesterségesen kialakított és karbantartott rézsűs partszakasz
- domináló nádas, fűzek, nyárfák
- szomorúfűz

Tipikus terepi megjelenés (fényképen)

Fénykép forrása: Molnárné Albicz Kinga

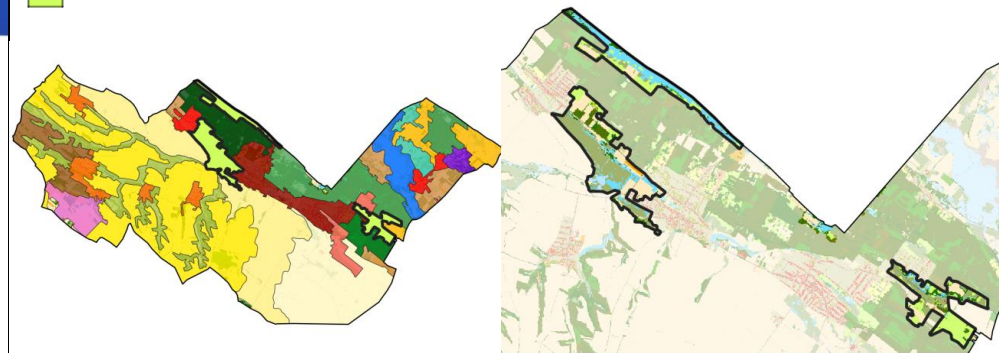

TÁJKARAKTER TUDÁSTÁR – TÁJKARAKTER- ALTÍPUSOK

TÁPIÓ-VIDÉK MINTATERÜLET

Tájkarakter-altípus neve: **Gyepes, mozaikos, természetközeli, síksági táj vízfolyásokkal**

Mintaterületi előfordulás

Jellemző példa ortofotón

Felvétel forrása: Google Earth (rrORTO, 2018)

Leírás

Vízfolyás völgyében elhelyezkedő, elsősorban kaszálással hasznosított üde gyepes. Elsősorban puhafás fafajokból álló erdőfoltok, erdősávok, ligetek, szoliter egyedek tarkítják, és alakítják ki a változatos, mozaikos látványt. Természetközeli területek nagyobb arányban jellemzőek a területre, ahol öblös, kanyargós, ívelt formavilág dominál. A táj mintázata gyakran szabálytalan, organikus. A látótér a ligetes állományok jelenléte miatt jellemzően kis-közepes léptékű. A vizuális dinamika változatos (zárt, sávos, szórványos is előfordul), de jellemzően körülhatárolt. Csendes, békés területek, kevés mesterséges zaj jellemző.

Fő tájfunkció a természetvédelem és emellett megjelenik az ökoturizmus. Ökoszisztéma szolgáltatásban az élőhely- és a fajdiverzitás megőrzés elsődleges.

Kulcsjellemzők

- erdőfoltok, puhafás ligeterdők
- erdősávok
- szoliter faegyedek
- üde gyepsterületek
- kis-közepes léptékű látótér
- természetközeli állapotú területek
- körülhatárolt vizuális dinamika
- öblös, kanyargós és ívelt formavilág
- csendes, békés

Tipikus terepi megjelenés (fényképen)

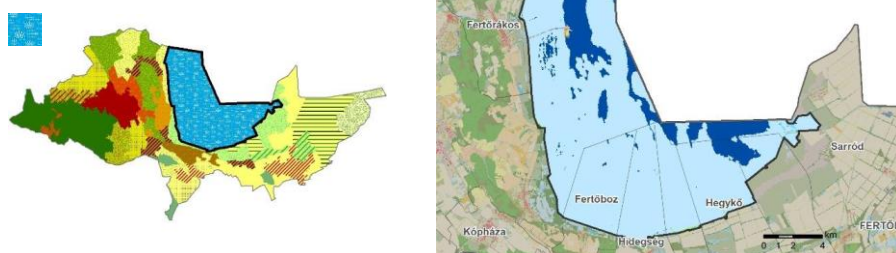
Fotó: Hubayné Horváth Nóra (2020)

Tájkarakter-típus megnevezése:

Nádasborítású, természetközeli tavi táj nyíltvízű szigetekkel

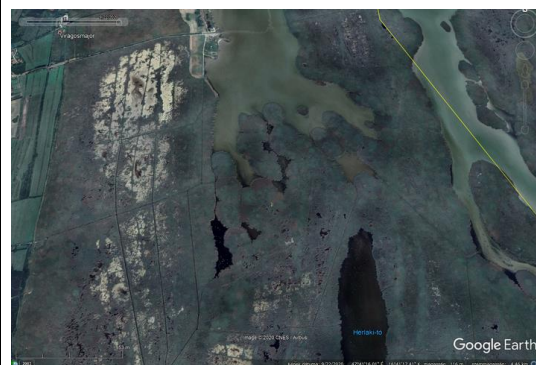
Mintaterületi előfordulás

Leírás

A Fertő elnásosodott területére és a nyílt vízű Fertőrákosi öbölre kiterjedő tájkarakter típus. A tó feltöltődése révén létrejött vizes élőhelyekből álló térségben nyílt vízű csatornák és olyan kiemelkedések is találhatóak, ahol már a fás vegetáció is kezd megjelenni. A nyílt vízű öbölben kikötő és turisztikai létesítmények találhatóak, amelyek fejlesztése most van folyamatban. A természetközeli táj egynemű, változatosságot elsősorban az élővilág, főként a madárvilág hordoz, amelynek megfigyelése alkalmas ad ennek az egyedi arculatú tájnak a megtapasztalására.

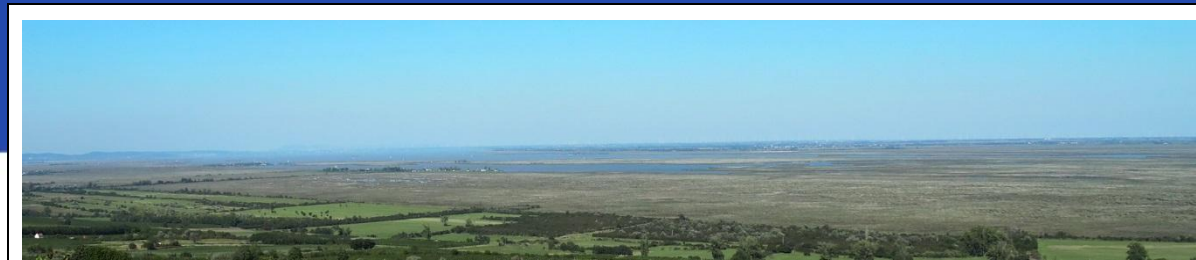
Jellemző példa úrfelvételén (2020)

Karakteradó tájelemek

- sík tófelszín
- sekély szikes tó, szabálytalan partvonallal.
- nádasborítás dominanciája
- nyíltvízű öblözetek és csatornák
- vízi élővilág gazdasága
- kevés üdülési létesítmény
- vitorlás és motorhajó kikötő
- nagyívű fejlesztések miatt átalakuló üdülőtérület.
- jelenleg békés, nyugodt táj, tágas látványterekkel, a természet hangjaival

Tipikus terepi megjelenés fényképen (2019)

A Fertő-Hanság medence ma két el-
alapvetően három részre oszlik. Első
oldala, a második az Ikva sikkal összeke-
amely a Hansághoz kapcsolódik és a h-
szempontjából nem egyértelmű. Rész-
területet, mert a Hanságnak csak igen k-
mintaterületünkön. További ok pedig a
tájhasználat változása szorosan összek-

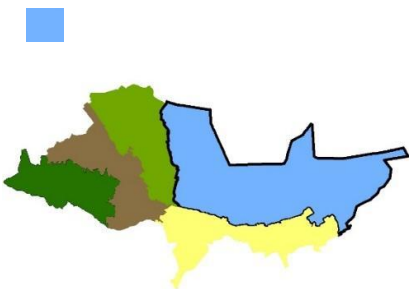
A Fertő-Hanság medencében előfordul

- Nádasborítású tavi táj nyíltvízű s
- Gyepes mozaikos alacsony síks
- Gyep-víz-szántómozaikos síksá
- Szőlő-kert- és erdőmozaikos me
- Szántóművelésű, erdősávokkal
- Változatos felszínborítású alacs

A mintaterület más tájkarakter területén

- Agglomerálódó, falusias települ
- Gyep-szántómozaikos medence
- Szántóművelésű homogén síks

Mintaterületi előfordulás, áttekintő

Negatív változási folyamatok, konfliktusok, degradációk, veszélyek

A tájkaraktert veszélyeztető főbb tényezők közül a terület vízháztartását és a természetközeli területeket érintő további változások említendőek elsősorban.

- A Fertő a magyar oldalon a feliszapolódás és a szárazodás következtében kiszáradással veszélyeztetett. Tekintettel arra, hogy a történelem során ez többször megtörtént, a jelen változó klímában ez a forgatókönyv nem tekinthető irreálisnak.
- Ha a kiszáradást sikerül elkerülni és a Fertő vízszintje a jelenlegi marad, akkor is gondolni kell a komoly értéket jelentő nádtenger élővilágának veszélyeztetettségére. A nádaratás elégtelen volta miatt a nád minősége romlik és erőteljes a feltöltődés, és az eutrofizáció folyamata, ami távlatban veszélyeztetheti az igen értékes vízi élővilágot.
- A Fertő parti gyepeket érinti a legeltetés és kaszálás elégtelensége, ami miatt erőteljes a becserjésedés szárazabb, illetve a nádasodás a nedvesebb területeken
- A sík keleti oldalán és a Hansági területeken szintén problémaként jelenik meg a szárazodás, a talajvíz csökkenése, ami a mezőgazdasági termelés feltételeit és az erdők, erdősávok fennmaradását is veszélyezteti.
- Az Esterházy majorok állaga esetenként igen elhanyagolt, ezzel értékes örökség mehet veszendőbe.
- A bányatavak környékének erős turisztikai terhelése miatt vízszennyezés, hulladékképződés fordul elő.
- A települések arculatát rontja a villanyvezetékek és a tartóoszlopok sűrű hálózata és a nagymérvű örökzöld telepítés.

Minőségi célkitűzések:

- Természeti és kulturális örökség fennmaradása, rekonstrukciója
- A természetközeli gazdálkodás és az általa létrejött élőhelyek távlati fennmaradása
- Gondozott művelt területek, jól karbantartott antropogén elemek
- A majorok és a települések hagyományos arculatának megőrzése, autentikus építészet és a légvezetékek földkabelre váltása
- Fasorok és erdősávok fennmaradása

Védelmi, kezelési és fejlesztési javaslatok:

- A Fertő-Hanság medencében a védett természeti területek mellett megőrzendő az ember alkotta, főként állattartáshoz kötődő, a táj építészeti hagyományait őrző épületek, de a hasonló stílusú üdülési létesítmények és a települések jellege is.
- Az üdülési létesítmények igényes kialakítása, az ökoturizmus környezetbarát fejlesztése

usban főként a természeti adottságokhoz ztyepptava, sajátos vízi és sziki élővilággal,

vízimadarak számára interkontinentális de maga a táj földrajzi helyzete is az Alpok

ti zónától kissé távolabb is, így a Fertőtől magassásos kaszálórétek idős nyárfákkal őtjei. Ritkaság az orchideás rét Sarród déli

artás hagyományát őrzi. Megtaláljuk az majorságokat, a nádtetős épületeket iak számító gémeskutakat.

radt határórtornyok egyedi tájértékként nényei közül a cölöpökön álló nádfedeles

emzőket találunk a tájtípus egészében, a iatározó. A vizuális dinamikát a ikon és a Hanság felé keleten, de inkák zárják, de a tó felett a nádtenger és r mesebeli látványhatárt adnak a nyugaton ide csúcsai.

is, ritkák az erős kontrasztot adó, nek éles határok, halványan satornák, a gyepek kontúrjai.

1 évszakban, köszönhetően a kiterjedt . Tavasszal a gyepek élénkzöldje ad illátottságtól függően változnak, a ban többszínűek. Az összefüggő nádas is id állapotára, korára utalnak. A szabad estmények képi hatását nyújtják a egetációmentes időszakban erősebb, ávokkal tagolt területeken.

éséges benyomást kelt. A nádtengerben a legelő állatok látványa a gyepeken. A iangok, a nádsusogás, a legelő állatok ilatúvá. A hansági területen az intenzív t kelt, jöllehet itt is a békés, csendes vidéki

Tájkarakter-terület megnevezése:

Soproni-medence tájkarakter terület

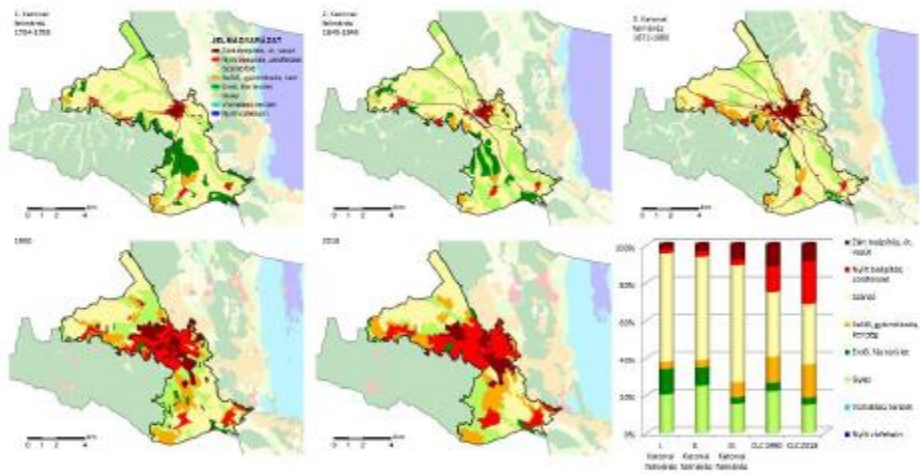
Az előforduló tájkarakter típusok:

- Települési táj hegységelőteri medencében
- Változatos felszínborítású hegységperem kistelepüléssel
- Változatos felszínborítású hegységperem félmedencékkel és kistelepüléssel
- Szántóművelésű, mozaikos, hullámos medencetáj

Mintaterületi előfordulás, áttekintő űrfelvétel (2016-2017)

Felszínborítás változás a 18. század végétől napjainkig

A térségben a városiasodás a legszembetűnőbb folyamat, amely döntően a szántók rovására történt. Emellett a szőlő- és kertterületek kiterjedése tapasztalható, amely a Harkai plató környéki, nagyrészt intenzív művelésű ültetvények létrehozásában mutatkozik, miközben a hegyláb hagyományos szőlőterületei megfogyatkoztak. Emellett az erdők is csaknem teljesen eltűntek a medencéből.

Tájértékek, pozitív változások

- Hegyekkel övezett történelmi város, gazdag természeti és kultúrtörténeti örökség hordozója, magas esztétikai értéket képvisel.
    - o „Nagy tömb erdő szimbiózisban a településsel”.
  - Változatos felszín és hasznosítás, emblematikus látványelemekkel.
    - o „A hegylábakon (Ágfalva) régen kiterjedt szőlőművelés volt, most a település terjeszkedik erre, de itt nem probléma.
    - o Szerencsés, hogy körkörösén terjedt kifelé a város, nem alakítottak ki nagy összefüggő lakótelepeket, hanem több kisebbet.”
  - A gazdálkodási hagyományok modern újjáéledése.
    - o „Harkán egy újfajta kertművelés terjedt el. Gyümölcsfákat ültetnek, gazdálkodnak.”
  - Természetközeli gazdálkodás által fenntartott értékes élőhelyek.
    - o „Értékek a rétek és az extenzív gyümölcsösök, Ágfalván megvannak ennek a maradványai.”
- Észlelt minőségi jellemzők:
- „Változatos, a város a medencefekvésből adódóan fészekszerű, hegyekkel körülfogott, ami védettséget ad. Tűzásoktól mentes. A Jereván szelíd, a széles, fás utcákkal”

Negatív változási folyamatok, konfliktusok, degradációk, veszélyek

- Az autópályaépítés átalakítja a Soproni-medence egész karakterét.
- Sopron város terjeszkedése.
- A zöldterületek, a szabad, rekreációra szánt terek hiányoznak az új beépítéseknél
- „Sopron terjeszkedésével összenőnek a települések, az új lakónegyedekben pl Aranyhegyen szűk utcák, kis szabad terek.
- A Harkai plató gyepjeit veszélyeztetheti a település terjeszkedése és a Volt fesztivál”.

Minőségi célkitűzések:

- Természeti és kulturális örökség fennmaradása, igényes bemutatása.
- Az autópálya negatív ökológiai, esztétikai hatásának mérséklése.
- Jelen településkarakter fennmaradása.
  - o „Az lenne szerencsés, ha meghagynák a településszerkezetet, a beépítési magasságot, a hagyományos, kis tömegű beépítés megtartása volna jó.”
- A Sopron környéki települések térbeli különállásának és vidéki karakterének megőrzése, ennek pozitív környezetminőséget hordozó mivoltával.
- A kertművelés fenntartása, fejlesztése.
- A természetközeli gazdálkodás és az általa létrejött élőhelyek távlati fennmaradása.
- Az Ikva patak mentén a meglévő természetközeli fás vegetáció megőrzése és bővítése azokon a területeken, ahol jelenleg intenzív agrárfelszín határolják a vízfolyást.
- Az intenzív szántóművelés alatt álló területek tagolása az ökológiai barrierhatás csökkentése, talaj, és vízvédelmi szempontból, valamint esztétikai érték növelés érdekében
- Az üdülési létesítmények igényes kialakítása.
- Gondozott művelt területek, jól karbantartott antropogén elemek.

Védelmi, kezelési és fejlesztési javaslatok:

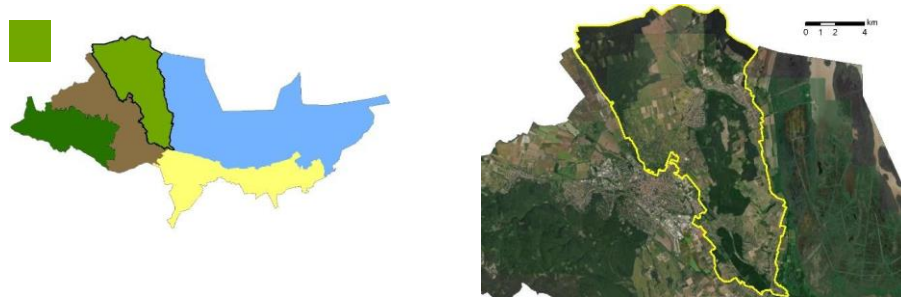
- Az infrastruktúra, az ipari és kereskedelmi területek takarása fás vegetációval, terjeszkedésük korlátok között tartása.
- A zöldelemek megőrzése, fejlesztése utak mentén, szántótáblák határán.
- „A Harkai platót és az ágfalvi extenzív gyümölcsösöket mindenképpen meg kell őrizni!”
- Sopron város településterjeszkedésének oly módon történő szabályozása, hogy az ne alakítsa át a jelen karaktert.
- A szomszédos települések agglomerálódásának megakadályozása szabályozással.
- Az üdülés-idegenforgalom szelíd, környezetbarát formáinak támogatása.
- Művelt területek kezelésének támogatása, különös tekintettel a hagyományos kertkultúrára.

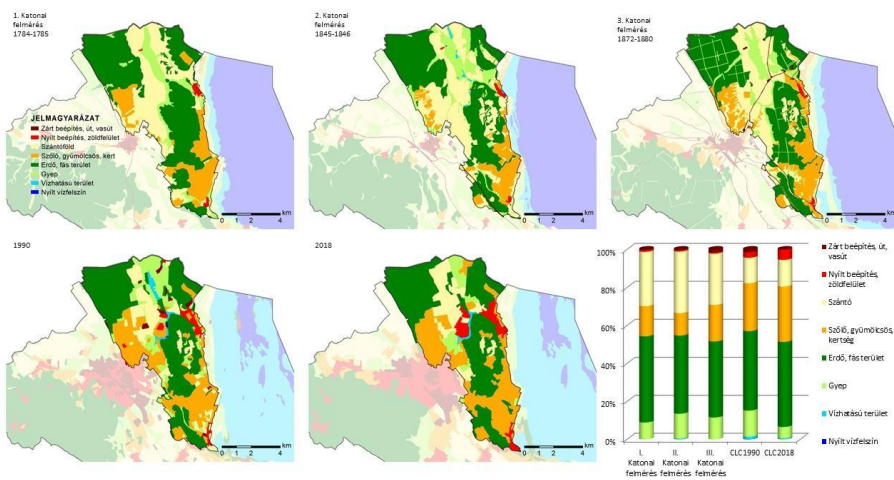
Az előforduló tájkarakter típusok:

- Agglomerálódó kertség dombsági településperemen
- Agglomerálódó falusias települési táj medenceperemen
- Gyep-szántómozaikos medence, völgy
- Szőlő-kertművelésű, mozaikos dombsági táj
- Erdős mozaikos dombsági táj

Mintaterületi előfordulás, áttekintő úrfelvétel (2016-2017)

Felszínborítás változás a 18. század végétől napjainkig

A dombsoron a szőlő- és kertművelés területeinek növekedése figyelhető meg a szántók és a 20. században a gyepek rovására. Az erdőterület nagyrészt állandó, bár a szárhalomban több szántó és szőlőfolt mutatkozik egyes periódusokban. A települések növekedése tapasztalható és ehhez járul, hogy a Sopron város határában, összefüggő kertseggént jelzett terület beépülő kertség, a lakóterülettel alakul folyamatban van.

A természetvédelem országos programja.

Minőségi célkitűzések:

- Természeti és kulturális örökség fennmaradása, rekonstrukciója.
- A természetközeli gazdálkodás és az általa létrejött élőhelyek távlati fennmaradása.
- A mozaikos kertségek fennmaradása
- Gondozott művelt területek, jól karbantartott antropogén elemek.
- Az autópálya táji integrációja, ökológiai, esztétikai, funkcionális szempontok figyelembe vételével, káros hatásainak csökkentése.
- A Sopron környéki települések térbeli különállásának és vidéki karakterének megőrzése, a vidéki karakter pozitív környezetminőséget hordozó mivoltával.
- A kertművelés fenntartása, fejlesztése.

Védelmi, kezelési és fejlesztési javaslatok:

- Bányák rekultivációja és utóhasznosításukban az üdülési funkció figyelembe vétele.
- A felhagyott szőlők újra művelésbe vonása.
- A zöldség- és gyümölcsstermesztés hagyományos formáinak támogatása.
- A nagytáblás, intenzív szőlők tagolása mezsgyékkel, fasorokkal.
- Sopron város településterjeszkedésének oly módon történő szabályozása, hogy az ne alakítsa át a dombsor jelen karakterét.
- Autentikus építészet támogatása és a légvezetékek földkábelre váltása.
- Utcafásítások tervezett, lombos fajokkal történő megoldása.

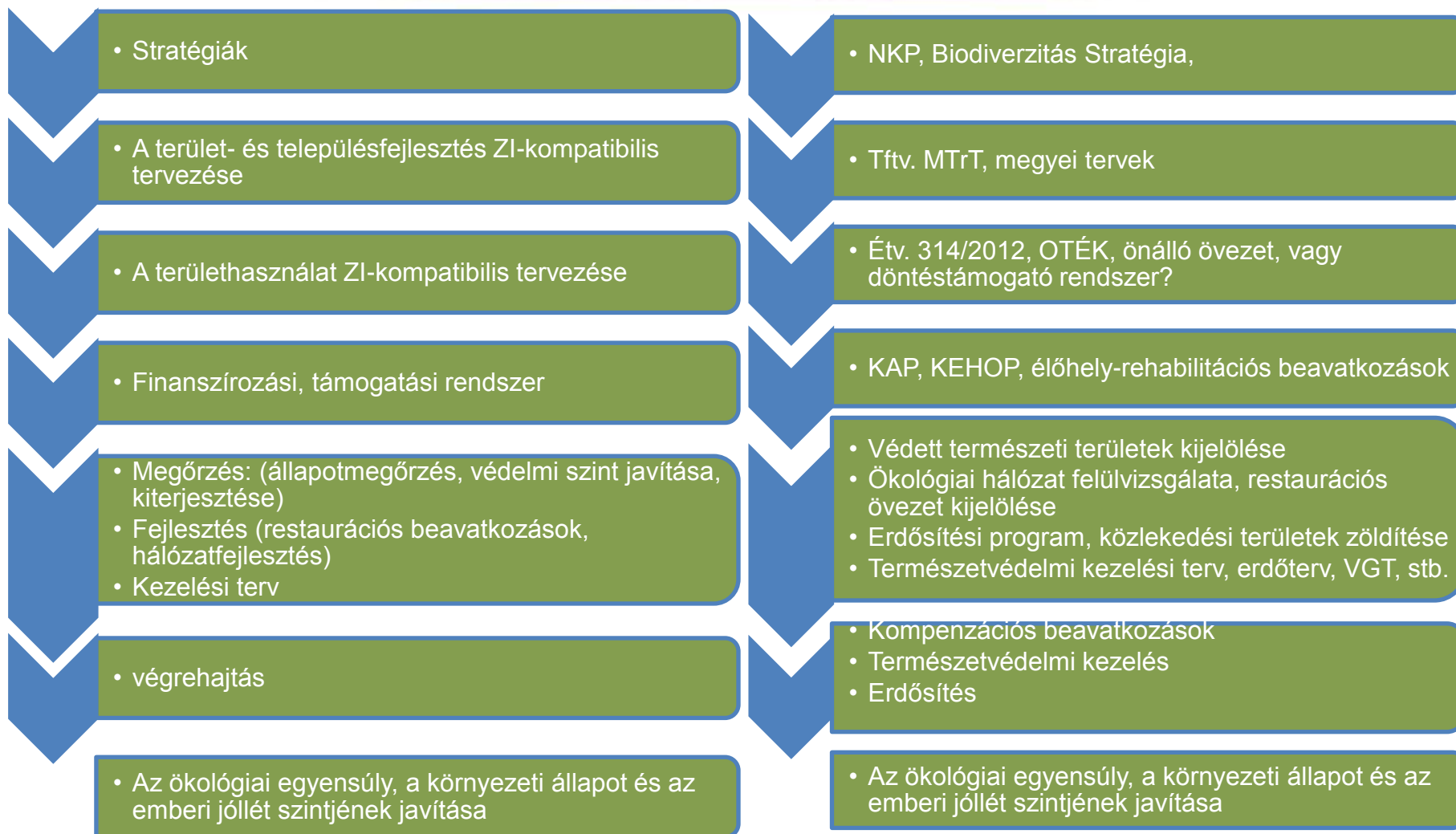

A ZI ÉS TK EREDMÉNYEINEK ALKALMAZÁSI LEHETŐSÉGEI

A természetvédelem országos programja.

ZI ÉS TK EREDMÉNYEK ALKALMAZÁSI LEHETŐSÉGEI

	Adatbázis felhasználása
Tervezői /hatósági feladat	Geometriai pontosítás
Szükséges adatbázisok	Megőrzésre javasolt ZI területek Magas belvízkockázatú szántók Gyepes élőhelyek kialakítására alkalmas magas konfliktusértékű területek állami tulajdonú vagy védett természeti területeken

ZI ÉS TK EREDMÉNYEK ALKALMAZÁSI LEHETŐSÉGEI

Adatbázis felhasználása	Módszertan felhasználása
Geometriai pontosítás	Tervezési folyamat
Megőrzésre javasolt ZI területek Magas belvízkockázatú szántók Gyepes élőhelyek kialakítására alkalmas magas konfliktusértékű területek állami tulajdonú vagy védett természeti területeken	Az állapotértékelés finomítása helyi szinten részindikátorokkal - állandó gyepek - kompaktság alapján stabil vizes élőhelyek - vízfolyások menti alacsony természetességű területek - erdősávok, fasorok hiánya utak mentén

ZI ÉS TK EREDMÉNYEK ALKALMAZÁSI LEHETŐSÉGEI

Adatbázis felhasználása	Módszertan felhasználása	Szabályozási feladat
Geometriai pontosítás	Tervezési folyamat	
Megőrzésre javasolt ZI területek Magas belvízkockázatú szántók Gyepes élőhelyek kialakítására alkalmas magas konfliktusértékű területek állami tulajdonú vagy védett természeti területeken	Az állapotértékelés finomítása helyi szinten részindikátorokkal - állandó gyeppek - kompaktság alapján stabil vizes élőhelyek - vízfolyások menti alacsony természetességű területek - erdősávok, fasorok hiánya utak mentén	

ZI ÉS TK EREDMÉNYEK ALKALMAZÁSI LEHETŐSÉGEI

Szabályozási feladat

Övezetekhez kötött

- ZI védelemre javasolt területén nem lehet beépítésre szánt területet kijelölni
- Védett természeti területen lévő restaurációs célterületeken beépítésre szánt területet nem lehet kijelölni
- Erdőtelepítésre javasolt terület elsődleges területei az erdőállomány kialakítására pot. Alkalmas területek legyenek
- Belvizes szántók ne legyen kiváló termőhelyi adottságú terület

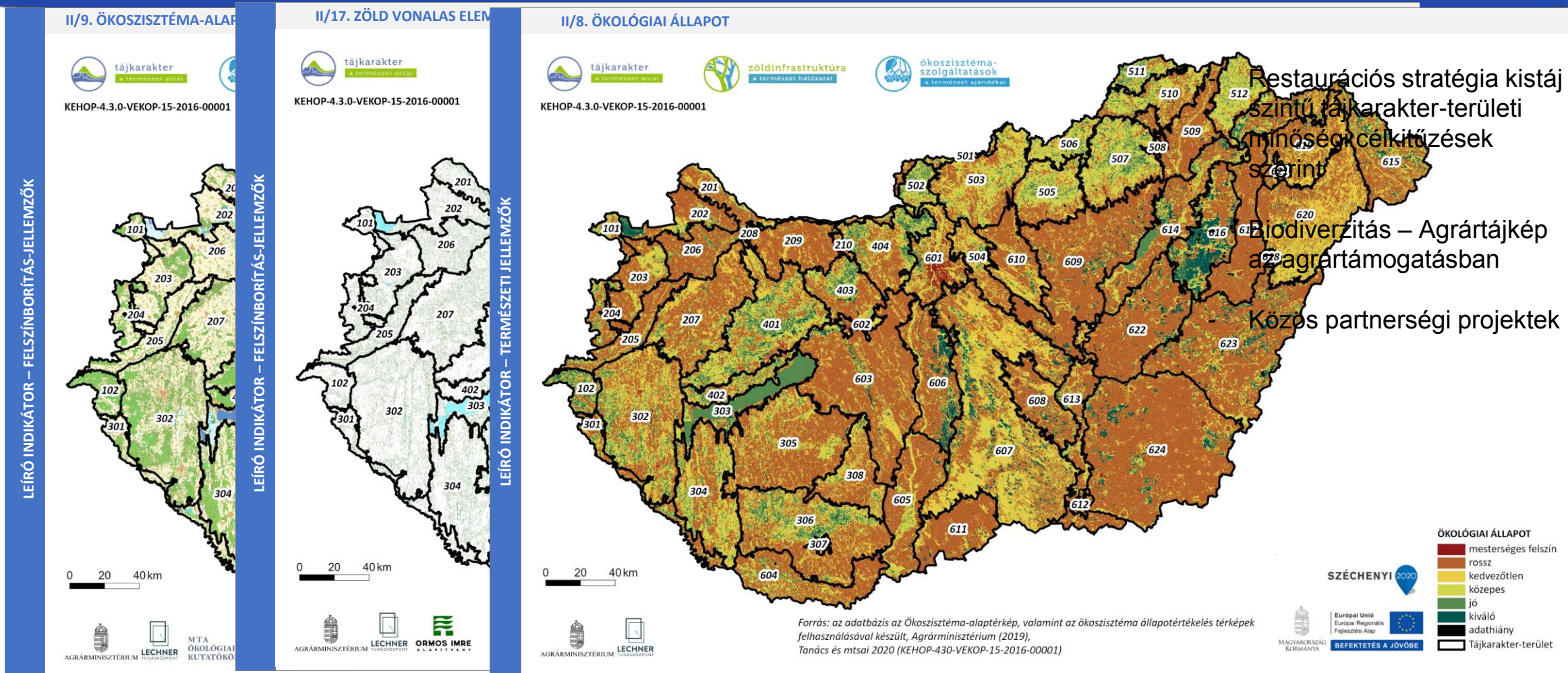
Ágazati szabályozások

- Utak tervezése
- VGT célterületei
- Erdő elsődleges rendeltetés

- átszellőzést, szélvédelmet, vagy a hősziget hatás megelőzését szolgáló beépítetlen területeket fenn kell tartani;
- kedvezőtlen mikroklímájú területeken biztosítani kell a légkondicionáló hatású zöldfelületeket megőrzését, kialakítását;
- biztosítani kell a csapadékvíz helyben tartását biztosító zöldinfrastruktúra megőrzését, kialakítását;
- a hagyományos tájhasználat szerint kialakult mezőgazdasági, vízgazdálkodási, erdő- és természetközeli területeket (láp, mocsár, szikes tó, nádas, sziklás terület stb.) beépítésre nem szánt területként kell szabályozni;
- dombtetőkön, magaslatokon, domborzati gerinceken, hegycsúcsokon építmény csak akkor legyen megengedhető, ha a hagyományos beépítés magaslatokhoz kötött;

KAPCSOLÓDÁSOK

A természetvédelem országos programja.

Restaurációs stratégia kistáj szintű tájkarakter-területi minőségi célkitűzések szerint

Biodiverzitás – Agrártájkép az agrártámogatásban

Közös partnerségi projektek

ZI ÉS TK EREDMÉNYEK ALKALMAZÁSI LEHETŐSÉGEI

Hatósági (tervezési) eljárás

Eljárási kör

Szakkérdés feladatköre

Tervezési jogosultság

Beadvány tartalmi követelménye (engedélyezési terv, hatástanulmány, tájba illesztési terv, stb.)

Társadalmi bevonás feladata

Társadalmi bevonás módja

Döntési, mérlegelési szempontok

Döntéstámogató adatbázisok

Kompensációs előírások lehetősége / tartalma

Használatbavétel feltétele

Monitorozás, jelentés, hatósági ellenőrzés

A módszertannal kapcsolatos feladatok

- Validáció
- Hiányzó adatok meghatározása, újabb indikátorok elemzése
- Módszertani fejlesztés
- Térképek fejlesztése, aktualizálása
- Monitorozás
- ZI restaurációs célok és a tájkarakter minőségi célkitűzések összehangolásának modellezése
- A ZI települési, településcsoport szintű alkalmazásának modellezése, módszertani fejlesztés
- KEHOP-2

Alkalmazással kapcsolatos feladatok

- Szemléletváltás (ZI - vtt., zöldterület, TK – közösségi döntés)
- Integrációs a Biodiverzitás stratégiába
- Módszertan / validált adatok integrációja a támogatási rendszerekbe
- Részvételi tervezés lehetőségeinek megteremtése
- Szabályozási, tervezési koncepció
  - Természetvédelmi tervek, szabályozók kiegészítése
  - Ágazati tervek, szabályozók tervezett kiegészítése
  - Folyamatban lévő módosítások kiegészítése
- Monitoring terv, rendszeres feladat, költségvetési forrás

